

Een digitale, duurzame maatschappij

2017

Proximus Groep Jaarverslag

Inhoudstafel

2	Over dit verslag
3	Verklaring van de Voorzitter en de CEO
3	We blijven trouw aan onze Fit for Growth-strategie ...
4	MVO Governance & Strategie
4	Governance inzake MVO
4	MVO-strategie
5	Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen
7	Dialogoog met onze stakeholders
8	Opleiding
8	Integratie op de arbeidsmarkt
10	Infosessies voor kinderen
11	Opleidingen voor het grote publiek
12	Gemeenschappen
15	Klimaat en milieu
31	Een verantwoordelijke bevoorradingsketen ontwikkelen
33	Mensen rechten
33	Bestrijding van corruptie en omkoping
34	Kerncijfers – Proximus Groep
36	Bijlage A – Klimaat en milieu methodologie
40	Bijlage B – Verslag van de commissaris inzake een beperkte nazicht

Over dit verslag

Dit verslag maakt deel uit van het Beheersverslag en bevat niet-financiële informatie met betrekking tot sociale, milieu- en personeelszaken, het respect van de mensenrechten en de strijd tegen corruptie, zoals voorgeschreven door de wet van 3 september 2017, die voorziet in de omzetting van Europese richtlijn 2014/95 van 22 oktober 2014. De informatie inzake diversiteit die krachtens dezelfde wet moet worden bekendgemaakt, is opgenomen in het Beheersverslag.

Om dit niet-financiële verslag op te stellen, zijn we uitgegaan van de principes van de GRI Standards. In de mate van het mogelijke hebben we verwezen naar de GRI-indicatoren. We streven ernaar een specifieke dialoog met onze stakeholders tot stand te brengen en verdere thema's te identificeren die voor Proximus in 2018 essentieel zijn.

Dit verslag heeft betrekking op de activiteiten in de loop van 2017.

Er werd geen informatie geherformuleerd, tenzij specifiek anders aangegeven in de tekst.

De MVO-informatie van Proximus werd door Deloitte gevalideerd op basis van een aantal kerncijfers. Deze verklaring van Deloitte is opgenomen als Bijlage B bij dit verslag.

Verklaring van de Voorzitter en de CEO

We blijven trouw aan onze Fit for Growth-strategie ...

Geconfronteerd met tal van uitdagingen op een voortdurend veranderende markt en in een tijdperk van digitale transformatie en klimaatverandering trekken we onze strategie en transformatie door om een leverancier van digitale diensten te worden die een superieure klantenervaring biedt, door klanten te helpen om de vruchten van de digitale transformatie te plukken. Om deze ambitie waar te maken, houden we vast aan onze Fit for Growth-strategie, die bewezen heeft de juiste te zijn, omdat ze ons bedrijf sterker maakt en leidt tot rendabele en duurzame groei.

Ons voornaamste doel is alles en iedereen te connecteren zodat mensen beter leven en slimmer werken. Proximus wil een positieve rol spelen in de digitalisering van alle aspecten van het leven, het werk en de openbare diensten, voor een welvarender digitaal België. Op die manier blijven we niet alleen voor onze klanten relevant, maar ook voor onze stakeholders, het milieu en u...

Proximus gaat resoluut voor de duurzame ontwikkeling van een dynamisch en competitief dienstenaanbod voor bedrijven, burgers, steden, overheden en instellingen. Investeren in netwerken van de volgende generatie is cruciaal voor de ontwikkeling van onze digitale maatschappij en economie. We willen meer dan alleen een netwerkleverancier zijn. De echte waarde voor de digitale economie zal liggen in veilige diensten en platformen en in de ecosystemen die we op deze netwerken zullen bouwen. Zo zullen we op een nieuwe manier lokaal waarde kunnen creëren.

Bij Proximus zetten we ons in voor de digitale toekomst, een

toekomst waarin voor iedereen plaats is. Met onze technologieën willen we een ecosysteem opzetten dat iedereen de kans geeft aansluiting te vinden bij de digitale toekomst en bijdraagt tot de oplossing van maatschappelijke vraagstukken, zoals cyber security, mobiliteit en werkloosheid.

Als een van de grootste werkgevers in België, met meer dan 13.000 directe en bijna 15.000 indirecte jobs, willen we dat iedereen deelt in de digitale mogelijkheden van vandaag en morgen en willen we de digitale kloof dichten. We doen dat door middel van ons Digitalent-programma en instapstages die laaggeschoolde werkzoekenden onderdompelen in de ICT-wereld om hen te helpen bij hun zoektocht naar werk. Ons Technobel-initiatief heeft meer dan 100.000 opleidingsuren op de teller en met onze Web Experts-initiatieven in meer dan 150 scholen en onze Smart Cafés helpen we de oudere generatie om verbonden te blijven met de nieuwe digitale maatschappij. Ook onze werknemers spelen een actieve rol met het Safer Internet-initiatief in scholen. In samenwerking met Child Focus hebben onze medewerkers aan 77.000 leerlingen een opleiding gegeven over het veilig gebruik van internet en de sociale media. We zijn ook zeer trots dat we in 2016 CO₂-neutraal zijn geworden, als een van de eerste Europese telecombedrijven die dit kunnen beweren, dankzij de vele 'groene' initiatieven die we de voorbije jaren hebben genomen. We nemen ook onze verantwoordelijkheid voor een schonere planeet, met ons recyclageprogramma voor gsm's in scholen en in onze winkels, waarmee we in 2017 meer dan 18.000 toestellen inzamelden, en met onze energie-efficiëntieprogramma's.

MVO Governance & Strategie

Governance inzake MVO

Onze missie, onze bedrijfswaarden (Samenwerking, Wendbaarheid, Verantwoordelijkheid), ons Corporate Governance Charter, onze Gedragscode, ons Compliance Office en onze compliance policy's vormen de basis van onze aanpak van MVO. Bovendien hebben we onze bedrijfsstrategie afgestemd op de creatie van duurzame groei.

Onze interne governance- en rapporteringsstructuur voor MVO steunt op drie entiteiten: het Executief Comité, het MVO-team en de vertegenwoordigers van elke businessu-

nit die instaan voor de uitvoering van onze actieplannen.

Gezien de nauwe banden met onze residentiële klanten is het MVO-team ondergebracht bij de divisie Communication van de Consumer Business Unit. Het team blijft echter een transversale rol spelen in de onderneming. De MVO-manager brengt regelmatig verslag uit aan het Executief Comité via de Chief Corporate Affairs Officer. De verwezenlijkingen en doelstellingen inzake MVO worden elk trimester voorgelegd aan de CEO.

MVO-strategie

Onze strategie inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) streeft naar de creatie van gemeenschappelijke waarde voor onze onderneming en onze stakeholders. Via onze activiteiten willen wij een duurzame bijdrage leveren aan de technologische, economische en maatschappelijke vooruitgang.

Onze MVO-activiteiten in 2017 waren gericht op de voortzetting van onze strategie, die gebaseerd is op drie pijlers: opleiding, de gemeenschappen en het milieu. Als onderneming die zich inzet voor de integriteit van haar MVO-principes zorgen we ervoor dat onze leveranciers en onderaannemers MVO-normen toepassen bij hun eigen activiteiten.

Opleiding

Safer Internet & Web
Experts voor de kinderen
Smart café voor allen
Proximus Foundation &
Technobel voor jonge
werkzoekenden

Gemeenschappen

Bednet & Take off voor
langdurig zieke kinderen
Toegankelijke toestellen
voor mensen met
beperkingen
Lokale acties

Milieu

Inzamelen en recycleren
voor scholen en klanten
Reductie van de CO₂
voetafdruk voor Proximus
en haar klanten
Groene producten voor
business klanten

MVO-normen van onze leveranciers en onderaannemers verhogen

We streven ernaar onze technologieën zo vertrouwd te maken zodat iedereen ze veilig en gemakkelijk kan gebruiken. ICT is een belangrijk element voor sociale inclusie. Daarom nemen we ons voor om de digitale kloof te verkleinen en ervoor te zorgen dat elke bevolkingsgroep op een veilige manier toegang heeft tot ICT-technologie, of het nu gaat om kinderen, ouderen, werklozen of andere doelgroepen.

We stellen onze technologieën ten dienste van de ge-

meenschappen die er het meeste baat bij hebben, vooral zieke kinderen, personen met een beperking en kansarmen.

Wat het milieu betreft, leggen we onszelf ambitieuze doelstellingen op om onze koolstofuitstoot te verminderen en met onze oplossingen helpen we onze klanten hun eigen ecologische voetafdruk te verkleinen. We stimuleren ook de inzameling en recyclage van verouderde toestellen en apparatuur. Sedert 2016 zijn we volledig koolstofneutraal voor onze eigen activiteiten.

Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen

De 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Sustainable Development Goals (SDG's) werden in 2015 door de UNO goedgekeurd, samen met de Agenda 2030 voor

Duurzame Ontwikkeling. Er wordt een actieplan opgesteld om armoede de wereld uit te helpen en een duurzame weg in te slaan met de planeet.

Proximus draagt hoofdzakelijk aan 8 van deze doelstellingen bij:

SDG	Engagement	Referentie
 <p>3 GOEDE GEZONDHEID EN WELZIJN</p>	<ul style="list-style-type: none"> Het welzijn van onze medewerkers staat centraal in ons humanresourcesbeleid. Door strikte milieunormen in acht te nemen en onze klanten erover te informeren, helpen we hen hun blootstelling aan elektromagnetische straling te beperken. 	Jaarverslag en rubriek 'Klimaat en milieu'
 <p>4 KWALITEITS-ONDERWIJS</p>	<p>Proximus organiseert, steunt en promoot technologieopleidingen of opleidingen die door technologieën worden ondersteund.</p> <ul style="list-style-type: none"> Op school: <ul style="list-style-type: none"> – Safer internet: cursus over veilig internetgebruik voor de kinderen van het 5e en 6e leerjaar van het lager onderwijs – Bednet en Take Off: langdurig zieke kinderen blijven in contact met hun klas – Close the Gap: levering van gerecycleerd computermateriaal Voor werkzoekenden: <ul style="list-style-type: none"> – Digitalent: praktische workshops i.v.m. modelleren en printen in 3D, elektronica, programmeren en webdesign – Technobel: ICT-competentiecentrum in partnerschap met Forem ••Voor onze medewerkers: Proximus Corporate University 	Rubriek 'Opleiding'
 <p>7 BETAALBARE EN DUURZAME ENERGIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Verbetering van de energie-efficiëntie van onze datacenters, netwerk en kantoorgebouwen Producten en oplossingen waarmee onze klanten hun energieverbruik kunnen terugdringen 	Rubriek 'Klimaat & milieu'
 <p>8 WAARDIG WERK EN ECONOMISCHE GROEI</p>	<ul style="list-style-type: none"> We bieden kansen aan werkzoekenden: <ul style="list-style-type: none"> – Opleidingen met Technobel en het Digitalent-project van de Proximus Foundation – Instapstages: eerste beroepservaring – Vrijwillige medewerkers zoals in het kader van de sponsoringprojecten van Be.Face en de mentoringprojecten van Team4Job We bieden kansarme studenten kansen dankzij vrijwillige medewerkers in het kader van het Bright Future-project van Be.Face (zie rubriek 'Gemeenschappen'). Verantwoordelijkheid binnen onze toeleveringsketen: <ul style="list-style-type: none"> – MVO-clausule in elk contract – Proximus is lid van de JAC (Joint Audit Cooperation), samen met 15 andere ICT-bedrijven. De JAC organiseert audits ter plaatse om de MVO-performantie van de leveranciers te evalueren. Proximus werkt mee aan het project Talent2Connect in het kader van het charter 'Decent work for all', dat het in 2016 heeft ondertekend. 	Rubrieken 'Opleiding', 'Gemeenschappen' en 'Toeleveringsketen'
 <p>9 INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR</p>	<ul style="list-style-type: none"> We rollen onze vaste en mobiele netwerken overal in België uit. We ontwikkelen oplossingen die onze impact op het milieu en die van onze klanten verminderen: <ul style="list-style-type: none"> – Datacenters – 'Groene' producten en diensten voor onze professionele klanten – Slimme mobiliteit – Slimme steden 	Jaarverslag en rubriek 'Klimaat en milieu'
 <p>10 ONGELIJKHEID VERMINDEREN</p>	<ul style="list-style-type: none"> Op talent gebaseerd inclusief humanresourcesbeleid Opportunities voor werkzoekenden: Digitalent-project en instapstages Web Experts: ICT-opleidingsprojecten verstrekt door kinderen aan senioren Bednet en Take Off: langdurig zieke kinderen houden contact met de klas Close the Gap: computermateriaal ter beschikking gesteld van scholen en kansarme families 	Jaarverslag, rubrieken 'Opleiding', 'Gemeenschappen' en 'Klimaat en milieu'
 <p>12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE</p>	<p>Proximus heeft als prioriteit gesteld de negatieve impact op zijn toeleveringsketen te verminderen door samen te werken met zijn leveranciers om het gebruik van beperkte resources te optimaliseren. De negatieve impact op zijn producten wil Proximus verminderen door aan de eindgebruikers pertinente informatie te verschaffen om de potentiële effecten van de blootstelling aan elektromagnetische straling op de gezondheid zo laag mogelijk te houden. Op het vlak van de producten die end of life zijn wil Proximus performante recyclageprocessen voorzien. Tegelijk zullen we onze klanten helpen om hun impact op het milieu te verkleinen.</p>	Rubrieken 'Klimaat en milieu' en 'Toeleveringsketen'
 <p>13 KLIMAATACTIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> Onze CO₂-uitstoot in België met 70% verminderen tussen 2007 en 2015 Doelstelling om de CO₂-uitstoot van de Groep tussen 2015 en 2025 met 30% te verminderen Realisatie eind 2017: -8% Koolstofarme onderneming sinds 2016 Sensibilisering van de kinderen in de scholen met GoodPlanet Belgium: recycleren van gsm's 	Rubriek 'Klimaat en milieu'

Dialogoog met onze stakeholders

We onderhouden een structurele dialoog met onze stakeholders. Stakeholders kunnen we beschrijven als groepen of individuele personen die een belang hebben bij Proximus, de impact van zijn activiteiten ondervinden of die zelf impact hebben op Proximus.

Onze medewerkers

Uit onze personeelstevredenheidsenquête blijkt dat 70% van onze medewerkers het belangrijk vindt dat onze onderneming ambitieuze doelstellingen bepaalt inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen. Via ons intranet en de sociale media blijven alle personeelsleden op de

hoogte van onze projecten en verwezenlijkingen op het vlak van MVO en kunnen ze actief bij projecten betrokken zijn en door commentaren, suggesties of vragen te posten deelnemen aan het debat.

Investeerders

Met ons Investor Relations-departement nemen we deel aan enquêtes van ratingbureaus die peilen naar onze presentaties op het vlak van duurzaam en verantwoord investeren

(Sustainable and Responsible Investment, kortweg SRI). Leden van het MVO-team worden op vergaderingen van verschillende van deze bureaus uitgenodigd.

Onze MVO-partners

Minstens twee keer per jaar komen we met onze MVO-partners samen om de balans op te maken van onze geza-

menlijke projecten en meer inzicht te verwerven in de problematiek om een maximale impact te kunnen uitoefenen.

Leveranciers

Een belangrijke doelstelling van ons aankoopdepartement is onze partners en leveranciers aan te moedigen om in al hun procedures in verband met hun producten en diensten de wettelijke normen te respecteren en zelfs te overtreffen door zich een aantal sociale, ethische, duurzaamheids- en milieuprincipes eigen te maken. We stimuleren onze leveranciers ook dezelfde MVO-principes te promoten bij hun eigen partners en leveranciers.

dat onze leveranciers een gestandaardiseerde tool biedt om hun conformiteit te meten en redundantie te vermijden. Op dit platform kunnen onze belangrijkste leveranciers en onze risicoleveranciers een evaluerende vragenlijst invullen om hun MVO-prestaties te analyseren en te valideren.

Sinds 2010 gebruiken we het externe EcoVadis-platform

Samen met 15 andere internationale ICT-operatoren maakt Proximus deel uit van de JAC (Joint Audit Cooperation), die onsite MVO-audits laat uitvoeren door derden. De resultaten worden gedeeld met de leden van de vereniging.

De overheid

In 2017 heeft ons departement Public Affairs voor de lokale overheden informatiesessies georganiseerd waarin onze opleidingsinitiatieven worden uiteengezet. Overigens

maken de MVO-initiatieven deel uit van de verschillende presentaties die op federaal en regionaal niveau worden gegeven.

Andere stakeholders

We delen onze beste praktijken inzake MVO met andere ondernemingen die lid zijn van The Shift, Be.Face, ETNO en GSMA netwerken.

Opleiding

De nieuwe technologieën vormen vandaag een belangrijke factor voor maatschappelijke integratie. Ze creëren werkgelegenheid en bieden jongeren kansen om een goede job te vinden. Ze vergemakkelijken ook de verspreiding van informatie en communicatie tussen personen.

Kennis van die technologieën bijbrengen is een aanzienlijke maatschappelijke uitdaging. Proximus investeert op dit vlak door projecten voor werkzoekenden en informatiesessies voor kinderen en het grote publiek te organiseren.

Integratie op de arbeidsmarkt

Proximus Foundation: Digitalent

De Proximus Foundation helpt jongeren met sociale, economische of persoonlijke problemen om een job te vinden dankzij de nieuwe technologieën.

In 2015 lanceerde de stichting zijn eerste Digitalent-project in samenwerking met de tewerkstellingsdiensten (VDAB, Actiris/Bruxelles Formation en Forem) en de steden waar het project liep.

Digitalent wordt georganiseerd in een aangename omgeving die uitgerust is met computers, multimedia en technisch materiaal (microprocessors, 3D-printers). Jongeren met professionele oriëntatieproblemen maken er kennis met de nieuwste technologieën door te werken aan hun eigen project. Het gaat om jongeren die niet meer naar school gaan, niet ingeschreven zijn voor een opleidingstraject en geen beroepservaring hebben.

Gedurende acht weken laat Digitalent twaalf deelnemers een opleidingstraject volgen dat uit drie luiken bestaat:

- Een technisch luik waarin de deelnemers werken aan hun eigen project (drie dagen per week)
- Een lessenreeks rond ondernemingszin en ondernemerschap (één dag per week)
- De VDAB, Bruxelles Formation of de Forem organiseren ook een cursus (één dag per week) over sollicitatievaardigheden. Er wordt een ontwikkelingsplan opgesteld dat de jongeren verder helpt om een geschikte opleiding of job te vinden.

Het project wordt afgesloten met een voordracht van de realisaties van de deelnemers en de uitreiking van de deelnamecertificaten.

Na een pilotproject in Antwerpen in 2015 werd er beslist om verder te gaan met het project. In de herfst van dat-

zelfde jaar organiseerden we nog sessies in Antwerpen, Luik en Schaarbeek. In 2016 trokken we naar Charleroi, Vorst, Gent, Hasselt, Mechelen, Schaarbeek, Bergen en Namen. In 2017 waren we te gast in Vorst en Luik in het voorjaar, in La Louvière, Gent, Oostende en Schaarbeek in het najaar.

In totaal hebben we al ongeveer 173 jongeren opgeleid, waarvan 58 in 2017. Eén derde van hen volgt nu een voortgezette opleiding en nog één derde heeft werk gevonden.

In 2018 worden twee nieuwe sessies gepland per regio.

Instapstages

In 2014 bood Proximus voor het eerst instapstages aan. Het betreft een federaal project voor laaggeschoolde werkzoekenden, dat gelanceerd werd door de VDAB, de Forem en Actiris. Dit project heeft drie doelstellingen:

- Voorkomen dat jongeren langdurig werkloos blijven eens ze afgestudeerd zijn.
- Jongeren begeleiden door een eerste werkervaring aan

te bieden en hen zo voor te bereiden op de arbeidsmarkt.

- Hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten en hen helpen een eerste vaste job te vinden.

Sinds 2014 heeft Proximus 258 werkzoekenden een instapstage aangeboden, waarvan 77 in 2017.

Technobel

Technobel werd opgericht in 2001 als een publiek-privaat partnerschap tussen de Forem en Proximus en werd in 2003 erkend als competentiecentrum. Het geeft jaarlijks meer dan 130.000 uren ICT-opleiding aan werkzoekenden, studenten, leerkrachten en bedrijven.

In 2017 werden via Technobel 2909 personen opgeleid, waaronder 192 werkzoekenden. Het slaagpercentage is hoog: na het volgen van een beroepsopleiding bij Technobel vindt 70% van de werkzoekenden een job.

In april 2017 werd bij Technobel de eerste LEGO® Education Innovation Studio van Wallonië ingehuldigd. Een door Technobel opgeleid team nam deel aan het wereldkampioenschap robotica van LEGO® en veroverde een plaats in de finale.

Er werden ook twee nieuwe opleidingen gelanceerd: Game Developer en IoT Expert.

Het project Playzone 2018 gaf alle studenten de kans om in groepsverband aan een gemeenschappelijke uitdaging te werken: de ontwikkeling van een geconnecteerde serre.

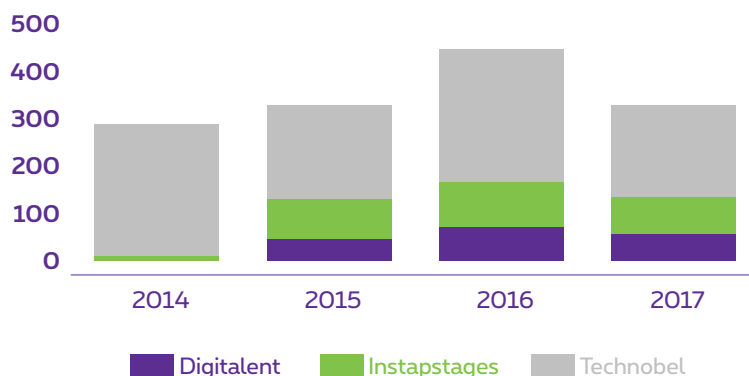
Het project Smart Farming ging ook van start. Dat bestaat uit een geconnecteerde oplossing die zorgt voor automatische besproeiing van kiemplanten op basis van een permanente controle van de vochtigheidsgraad, lichtinval en geleidbaarheid van de bodem.

Deze nieuwe projecten zijn het resultaat van de diversificatiedynamiek en partnerschappen van Technobel.

Bovendien heeft Technobel zijn volledige aanbod van professionele opleidingen een make-over gegeven, die in 2018 zal doorgevoerd worden.

www.technobel.be

Aantal werkzoekenden ondersteund door onze initiatieven

Twee mentoringprojecten: Bright Future en Team4job

Bright Future is een mentoringproject dat, in samenwerking met onze partner Be.Face, werd opgezet voor getalenteerde en gemotiveerde studenten uit kansarme gezinnen. Vrijwilligers uit deelnemende ondernemingen helpen deze studenten bij hun eerste contacten met een bedrijfsomgeving. Zo kunnen ze een professioneel netwerk uitbouwen en de cruciale eerste stappen in hun loopbaan zetten. 7 medewerkers van Proximus hebben deze studenten in 2017 begeleid.

In 2017 heeft Proximus ook beslist mee te werken aan het

mentoringproject 'Team4job', een initiatief van de jobhuizen van Ukkel en Schaarbeek, met de steun van Actiris. Het gaat om een solidair begeleidingsprogramma dat werkzoekenden (de mentorees) in contact brengt met een vrijwillige actieve medewerker (de mentor). De bedoeling is dat de laatste zijn ervaring en kennis van de arbeidsmarkt ter beschikking stelt van de eerste.

In 2017 fungeerden 22 medewerkers van Proximus als mentor.

Infosessies voor kinderen

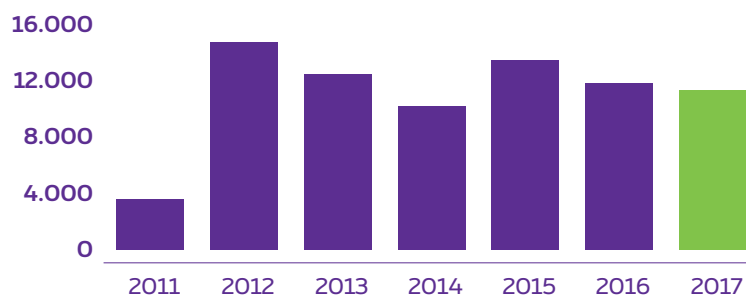
Kinderen zijn grote internetgebruikers. De Europese Commissie wijst erop dat één internetgebruiker op de drie een kind is en dat kinderen steeds meer tijd doorbrengen op sociale media, onlinegames en mobiele applicaties. 'Surfen op internet biedt duizenden interessante mogelijkheden, maar stelt jongeren ook bloot aan bedreigingen als cyberpesten, haatpropaganda en misleidende reclame.'

Tweemaal per jaar organiseert Proximus in samenwerking met Child Focus informatiesessies in Belgische lagere scholen die hieraan willen meewerken. Het doel hiervan is kinderen te helpen bij een rijk en creatief, maar veilig gebruik van digitale middelen.

Door Child Focus opgeleide vrijwilligers van Proximus en Microsoft bezoeken het vijfde en zesde leerjaar. Ze stimuleren de leerlingen om zelf na te denken over hoe ze met internet omgaan, bijvoorbeeld een veilig wachtwoord kiezen, het afbeeldingsrecht en de betrouwbaarheid van informatie.

Sinds 2011 bereikt deze preventiecampagne elk jaar ongeveer 12.000 kinderen.

Opgeleide kinderen

Opleidingen voor het grote publiek

Onze twee opleidingsinitiatieven voor het grote publiek - Web Experts en Smart Café - liepen door in 2017.

Web Experts

Het educatieve project Web Experts werd gelanceerd in 2011 en stimuleert jongeren om hun internetkennis te delen met senioren. Kinderen worden aangemoedigd om een groepsproject in te dienen dat de oudere generatie sensibiliseert in verband met de voordelen van internet, veilig internetgebruik, sociale media, navigatie- en communicatieapps, enz. Op de website van Web Experts kunnen de

kinderen en hun onderwijzers trainingkits downloaden. Elke maand wordt een prijs uitgereikt voor het beste project.

In 2017 lieten 610 senioren zich opleiden door een Web Expert.

www.webexperts.be

Smart Café

Met dit initiatief stellen we het hele jaar door gratis opleidingen ter beschikking van residentiële klanten en kmo's. In 2017 volgden 1954 mensen een opleiding tijdens 242 sessies in Proximus-verkooppunten in 27 gemeenten.

Dit initiatief loopt door in 2018 en zal focussen op kleine en middelgrote ondernemingen.

www.proximus.be/formation

Gemeenschappen

Bij Proximus stellen we onze technologieën ten dienste van die gemeenschappen die er het meeste baat bij hebben,

vooral zieke kinderen, personen met een beperking en kansarmen.

Langdurig zieke kinderen blijven via internet samen met hun klasgenoten de lessen volgen

Onze partnerverenigingen Bednet en Take Off krijgen gratis connectiviteit om videoconferencingdiensten aan te bieden aan langdurig zieke kinderen. Zo blijven ze in contact met hun klasgenoten en kunnen ze ondanks hun afwezigheid de lessen blijven volgen. Dankzij deze verenigingen konden in 2017 meer dan 800 kinderen hun lesactiviteiten voortzetten. Meer dan 90% van hen slaagde op het einde van het schooljaar.

De voorbije dertien jaar heeft Bednet meer dan 1593 kinderen geholpen in meer dan 1110 Vlaamse scholen. Dat aantal zal in de toekomst alleen maar toenemen, zeker nu het recht op synchroon internetonderwijs (SIO) sinds 1 sep-

tember 2015 erkend is door de Vlaamse regering.

<http://www.bednet.be/>

<http://www.takeoff-asbl.be/>

In 2017 gaven we Bednet en Take Off extra steun met onze eindejaarsactie 'Give a GIF'. Per wens die via de site www.giveagif.be werd verstuurd, stortte Proximus 0,50 EUR voor hulp aan zieke kinderen.

https://www.proximus.be/nl/id_cr_takeoff_bednet/particulieren/discover/altijd-dichtbij/bednet-en-proximus.html

Toegankelijke toestellen voor mensen met een beperking

Volgens recente cijfers heeft 12 tot 16% van de bevolking een beperking. Proximus begrijpt hoe belangrijk het voor deze mensen is om dezelfde toegang te krijgen tot zijn ICT-oplossingen. Sinds vijf jaar testen we de toegankelijkheid van onze toestellen (smartphones, tablets, telefoons) met de vereniging Passe-Muraille, die een onafhankelijk panel van personen met uiteenlopende beperkingen heeft samengesteld. Passe-Muraille verzekert ons dat de toestellen aan hun specifieke behoeften beantwoorden. Daartoe wordt gebruikgemaakt van een checklist met de

verschillende toegankelijkheidscriteria. Toegankelijke toestellen worden in onze verkoopkanalen aangeduid met specifieke pictogrammen. Onze onlinecatalogus vermeldt ook welke toestellen geschikt zijn voor personen met een bepaalde beperking.

www.proximus.be/handicap

<http://www.passe-muraille.be/>

Medisch onderzoek

We bieden technische en financiële ondersteuning aan Télévie, de jaarlijkse solidariteitsactie die in 1989 werd opgezet door RTL Belgium om fondsen te verzamelen voor kankeronderzoek.

Onze technische teams verzorgen voor RTL en Bel RTL alle telecomverbindingen van het Centre de promesses, de 'Rallye Télévie' en de slotshow.

We betalen ook de technische kosten voor de opname van het toneelstuk van Télévie, dat elk jaar door de RTL-presentatoren wordt opgevoerd, en stellen het stuk een jaar lang via VOD ter beschikking op Proximus TV (RTL à l'infini).

www.televie.be

Kansarmen

We hebben ons partnerschap met Be.Face voortgezet en namen deel aan de solidariteitsacties van dit netwerk van maatschappelijk geëngageerde bedrijven. Dankzij de persoonlijke vrijgevigheid van medewerkers en bedrijven werden opnieuw gezamenlijke acties georganiseerd, zoals een grootschalige inzameling van warme kleding en dekens (meer dan 8 m³) voor daklozen. Verder werd een 'Solidarity sandwiches'-marathon georganiseerd. Samen met Be.Face

en andere partnerbedrijven (Engie en Infrabel) nam Proximus deel aan de verkoop van broodjes ten voordele van verenigingen in Sint-Gillis (Restos du Coeur) en de Noordwijk (Point 32, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Harmonie). 520 van de 1300 broodjes die aan hulpbehoevenden werden uitgedeeld werden in onze restaurants klaargemaakt.

www.beface.be

Vluchtelingenhulp

Proximus verleent ook steun in de context van de vluchtelingenproblematiek. In samenwerking met diverse humanitaire organisaties installeerden we gratis wifi en internet in de gebouwen waar opvang werd verleend, meer bepaald:

- het gebouw in de buurt van het Maximiliaanpark (humanitaire hub van Dokters van de Wereld, het Belgische Rode Kruis en Artsen Zonder Grenzen België)

- twee gebouwen van Samusocial in Elsene en Neder-Over-Heembeek
- twee gebouwen van het Burgerplatform voor Steun aan de Vluchtelingen in Jette en Schaarbeek. Proximus schonk ook gerecycleerde computers, die de organisatie zal inzetten in de klaslokalen waar lesgegeven wordt aan kinderen en volwassenen.

Partnership met het Paralympic Team Belgium

Als partner van het Paralympic Team Belgium steunt Proximus de integratie van atleten met een beperking in de sportwereld.

2017 was een jaar van topprestaties voor het Paralympic Team Belgium. In totaal mochten de Belgische sporters zestien keer op het podium komen tijdens Europese en wereldkampioenschappen!

De medailles op de Paralympische Spelen van Rio 2016 bewezen in de eerste plaats dat onze atleten tot de wereldtop behoren in hun respectieve sporten. Peter Genyn behaalde op het wereldkampioenschap tweemaal goud in de atletiek, op de 100 meter en de 400 meter in klasse T51 (tetraplegie, rolstoelsprint). Laurens Devos en Florian Van Acker behaalden respectievelijk goud en brons in het Europees kampioenschap tafeltennis. Joachim Gérard, die wegens een schouderblessure lange tijd van de courts afwezig

was, maakte een meer dan geslaagde comeback tijdens de Masters, waar hij derde eindigde.

Twee historische resultaten kwamen het werk van onze atleten bekronen. Ten eerste behaalde ons land voor het eerst in onze geschiedenis brons in de World Team Cup, het equivalent van de Davis Cup voor rolstoeltennis. Ten tweede behaalde ons goalballteam - een balsport voor slechtzienden - bij de mannen een eerste (bronzen) medaille in zijn discipline tijdens het Europees kampioenschap.

Nog een bijzonder markant moment in het begin van het jaar, toen de jonge slechtziende skiester Eléonor Sana, geleid door haar zus Chloé, tot twee keer toe een podiumplaats behaalde tijdens het wereldkampioenschap. Uitermate veelbelovend voor de Paralympische Winterspelen in maart 2018!

Klimaat en milieu

2017 heeft zich in het rijtje gevoegd van 2015 en 2016, de 3 warmste jaren wereldwijd sinds het begin van de waarnemingen. Door de te hoge uitstoot van broeikasgassen is het klimaat aan het veranderen, met meer extreme weersomstandigheden als gevolg.

Proximus wil een actieve rol blijven spelen in de strijd tegen de opwarming van de aarde en heeft hier 3 actiedomeinen gedefinieerd.

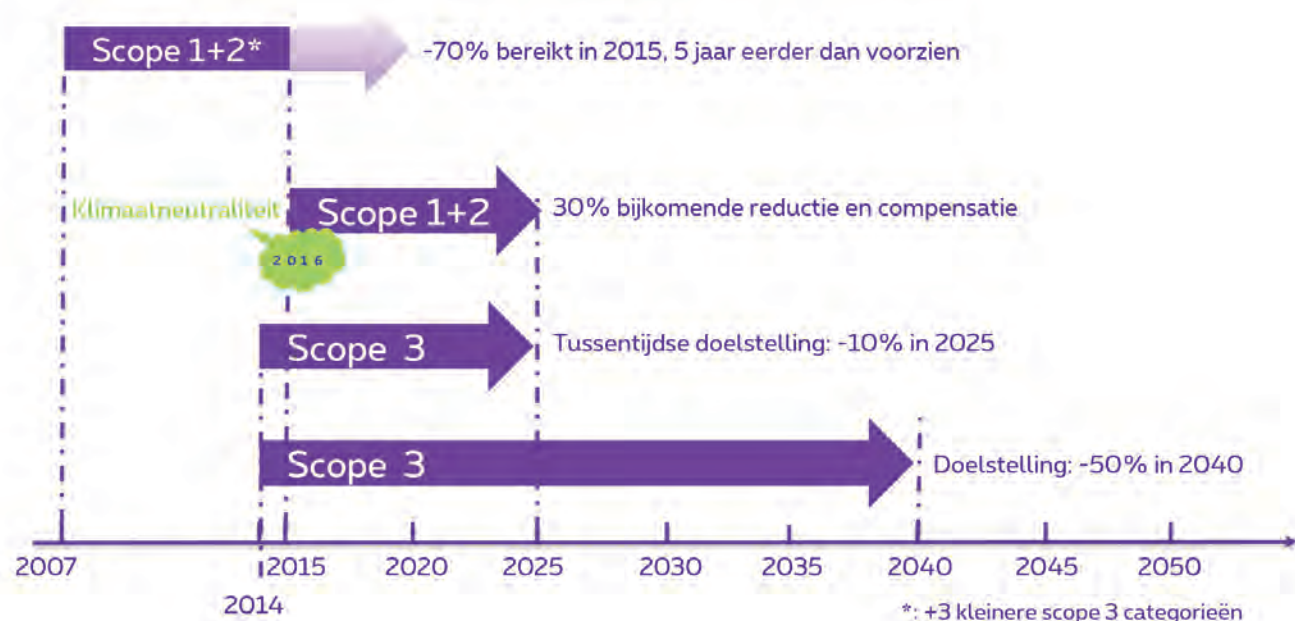
Actiedomein 1: Onze impact op het milieu blijven verminderen en klimaatneutraal zijn vanaf 2016 voor de eigen operaties

Onze doelstellingen in cijfers

De doelstelling om de CO₂-uitstoot voor de activiteiten in België voor scope 1, 2 en 3 categorieën van scope 3 met 70% te verminderen in de periode 2007-2020 werd 5 jaar eerder dan voorzien behaald. Om die reden stelden we voor de Proximus Groep een extra doelstelling van 30% CO₂e-vermindering voorop voor scope 1 en 2 emissies in de periode 2015-2025. Wat we niet kunnen reduceren, wordt sinds 2016 gecompenseerd. De baseline scope werd eveneens uitgebreid met koelgassen en de internationale activiteiten.

Door actief in te zetten op energie-efficiëntie van ons eigen wagenpark, gebouwen, netwerken en datacenters hebben we een grote invloed op de daling van scope 1 en 2.

Voor scope 3 worden alle categorieën van dicht opgevolgd en werden ook langetermijndoelstellingen bepaald.

Klimaattop COP21, COP22 en COP23: ook Proximus vervult zijn rol

Alle wereldleiders kwamen in Parijs voor de 21^e keer samen, met als doel de limieten

voor de koolstofuitstoot nog scherper te stellen. Tijdens de COP22 in Marrakech en COP23 in Bonn werd de implementatie van dit akkoord verder uitgewerkt en het is de bedoeling deze te finaliseren tegen de COP24 in Polen in 2018.

Om onze bijdrage tot deze klimaattoppen te versterken is Proximus samen met honderden andere bedrijven toege-

treden tot de 'We mean business' coalitie. Hiermee beklemtoonden we de vraag om in Parijs tot een ambitieus wereldwijd klimaatakkoord te komen en ondertekenden we de belofte om ons als bedrijf te houden aan de bewuste 2°C opwarmingslimiet, 100% elektriciteit van hernieuwbare bronnen te gebruiken en transparant te rapporteren over onze klimaatprestaties.

www.wemeanbusinesscoalition.org

100% elektriciteit afkomstig van hernieuwbare bronnen

Voor onze activiteiten in België is de elektriciteit sinds 2009 voor 100% afkomstig uit hernieuwbare energiebronnen. Zo wordt voor het hoofdgebouw van Proximus elektriciteit uit lokale windenergie gebruikt. De 100% is ook van toepassing op onze activiteiten van Telindus in Nederland en van Telindus en Tango in Luxemburg. Verder stappen wereldwijd een groeiend aantal sites van BICS over op hernieuwbare energie.

Op groepsniveau betekent dit dat we in 2017 meer dan 98% hernieuwbare energie hebben gebruikt.

Voor deze doelstelling zijn we toegetreden tot het internationale RE100 initiatief. Een groeiende vraag naar hernieuwbare energie stimuleert de investering in nieuwe hernieuwbare energie-installaties en versnelt zo de overgang naar een koolstofarme economie.

<http://there100.org/>

Andere internationale erkenningen

Proximus neemt al jaren het voortouw in de strijd tegen klimaatverandering en mocht al verschillende keren rekenen op internationale erkenning.

Op 25 oktober ontving Proximus in Brussel de CDP Climate Leadership Award als erkenning voor de initiatieven om emissies te verminderen en zo klimaatverandering in te perken.

Dit al voor het vijfde jaar op rij en in 2017 als enige Belgische bedrijf.

CDP is een non-profit organisatie die jaarlijks, in opdracht van de grootste institutionele investeerders, meer dan 2000 beursgenoteerde bedrijven vergelijkt op het gebied van de strijd tegen de klimaatopwarming.

www.cdp.net

“FTSE Russell bevestigt dat Proximus onafhankelijk werd beoordeeld volgens de FTSE4Good criteria, en voldoet aan de eisen om opgenomen te worden in de FTSE4Good Index Series. FTSE4Good werd gecreëerd door de index provider FTSE Russell en is een equity index die ontworpen werd om investeringen mogelijk te maken in bedrijven die wereldwijd erkende standaarden respecteren op vlak van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Bedrijven in de FTSE4Good Index voldoen aan strenge milieu-, sociale en governance criteria, en bevinden zich in de goede positie om voort te bouwen op de voordelen van verantwoord ondernemen.”

Paul Simpson CDP's CEO

Proficiat aan alle bedrijven die een plaats in de A-lijst hebben bemachtigd. Het werkt inspirerend te zien dat velen daadkrachtige acties ondernemen om de risico's van klimaatverandering in te perken en de opportuniteiten in handen te nemen die opduiken in de transitie naar een duurzame economie. Nu we een kantelpunt bereiken, neemt de bedrijfswereld een absolute centrale plaats in om deze transitie te doen slagen.

Dirk Lybaert, Chief Corporate Affairs Officer

Het “Science Based Targets Initiative” (SBT) creëert een kader waarin de inspanningen van bedrijven correct gekwantificeerd kunnen worden, en in lijn kunnen worden gebracht met wat volgens de wetenschap nodig is om de klimaatopwarming onder de 2°C te houden. Proximus was in 2016 één van de eerste bedrijven die conform waren met de Science Based Targets en deze stap past perfect in onze planning om vanaf 2016 klimaatneutraal te zijn voor onze eigen uitstoot.

<http://sciencebasedtargets.org/>

Klimaatneutraal sinds 2016 voor de eigen operaties

Dit betekent dat we bovenal blijven ijveren voor meer energie-efficiëntie en een daling van onze koolstofuitstoot met als doelstelling een bijkomende vermindering van 30% in de periode 2015-2025 voor scope 1 en 2 op groepsniveau. We blijven deze emissies dus in de eerste plaats verlagen, maar wat overblijft wordt gecompenseerd door internationale klimaatprojecten te steunen die strijden tegen de opwarming van de aarde.

Concreet betekent dit dat Proximus Groep een klimaatneutraal bedrijf is sinds 2016 voor zijn wagenpark, elektriciteit, verwarming, koelmiddelen (scope 1 en 2) en voor zakenreizen (scope3).

Afgelopen jaar ontving onze CEO Dominique Leroy dan ons eerste CO₂ neutraal certificaat uit de handen van Jill Peeters (VTM weervrouw) en Antoine Geerinckx (CO2logic).

TEG STOVE project in Benin

De uitbouw van dit 'Gold Standard' gecertificeerd klimaatproject wordt grotendeels door Proximus verzorgd en loopt over vele jaren. In de bewuste regio in Benin, waar 69% van de bevolking in armoede leeft, gebruikt 91% van de huishoudens hout als energiebron en is er een zeer beperkte toegang tot elektriciteit.

De TEG STOVE is een efficiënte oven waarop als extraatje een thermo-elektrische generator is geïnstalleerd (TEG). Dankzij deze TEG module wordt een deel warmte omgezet in elektriciteit waarmee smartphones of LED-lampen kunnen worden opgeladen. Deze LED-lampen worden o.a. gebruikt om 's avonds de woning te verlichten of te lezen. Deze vervangen vervuilende en gevaarlijke petroleumlampen. Er wordt volop onderzoek gedaan naar de meest efficiënte manier om deze TEG module te ontwerpen en te gebruiken met de bedoeling deze mee te integreren in een stijgend aantal ovens.

Een digitale, duurzame maatschappij

In 2017 werden 1700 huishoudens voorzien van verbeterde oventjes en in 2018 worden er nog eens 2000 gepland. Het gebruik van deze ovens wordt geregistreerd en dient als bewijs voor de creatie van 'carbon credits'.

Met hetzelfde budget dat Proximus ter beschikking stelt voor de carbon credits kan je 100 keer meer CO₂ reduceren

Meer info: <http://www.tegstove.org/>

In de dorpen waar men de oventjes bouwt, worden ook kleine centrale zonnepaneelinstallaties aangebracht. Dankzij dit smart kiosk project kunnen huishoudens een connectie opzetten met de zonnepaneelinstallatie en zo elektriciteit voor hun huishoudtoestellen bestellen en betalen via SMS.

Het project werd ook geselecteerd omdat het bijdraagt aan verschillende duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

Verbeterde kookovens in Oeganda

Een ander project dat we steunen is het ovenproject in Oeganda, waar efficiënte ovens het gebruik van brandhout drastisch doen dalen.

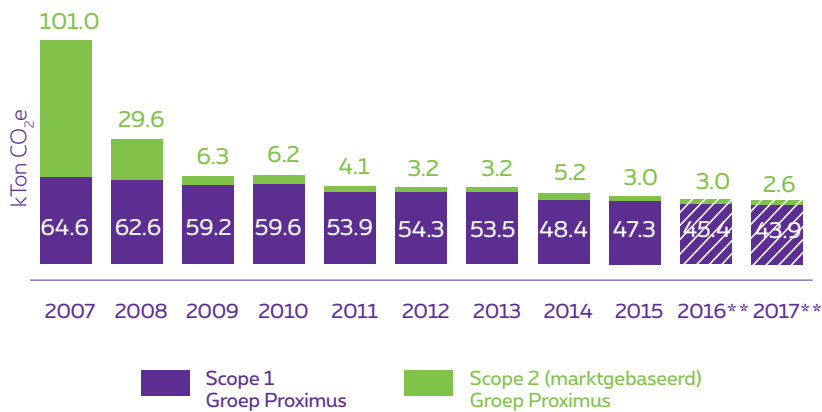
De voordelen zijn hier hoofdzakelijk bosbehoud, luchtkwaliteit, gezondheid, werkgelegenheid en levenskwaliteit.

Koolstofuitstoot van de Proximus groep

In 2017 slaagde de Proximus Groep erin zijn eigen uitstoot (scope 1 en 2) met 4% te verminderen ten opzichte van 2016. De afgelopen 10 jaar daalde de koolstofuitstoot met 72%.

Sinds 2016 wordt de resterende koolstofuitstoot elk jaar gecompenseerd.

Koolstofuitstoot voor het 10de jaar op rij gedaald*

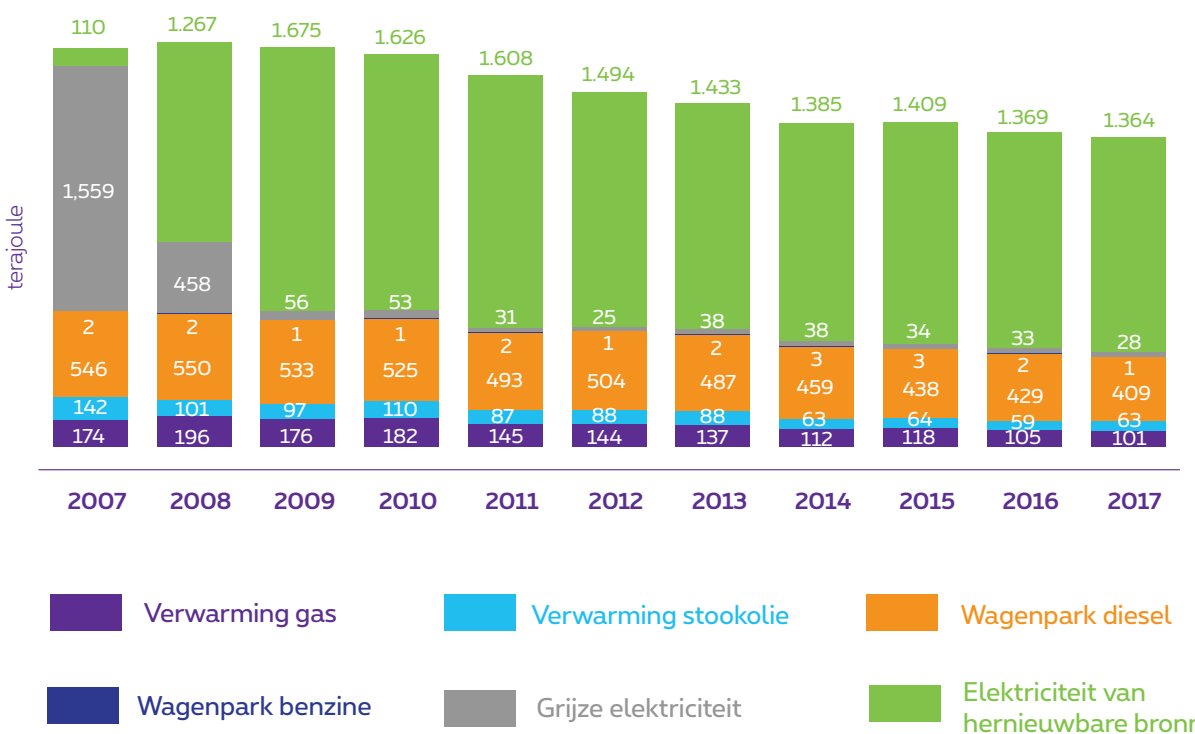

*Internationale activiteiten geëxtrapoleerd naar 2007-2009. Exclusief Telindus Spanje, UK en Frankrijk.
 ** Compensatie volledige koolstofuitstoot.

Hiertegenover blijft ook het energieverbruik elk jaar dalen. De afgelopen 9 jaar met 24% en met 2% ten opzichte van 2016. Voor het wagenpark en verwarming worden fossiele brandstoffen gebruikt op basis van niet hernieuwbare energiebronnen met een extra toevoeging van biobrandstof

voor wagens. De elektriciteit voor het netwerk, datacenters en kantoorgebouwen is voor 98% afkomstig van hernieuwbare energiebronnen. Er werd geen rechtstreekse stoom-, warmte- of koelingsenergie aangekocht of verbruikt.

Energieverbruik van de groep daalde voor het 9^e jaar op rij

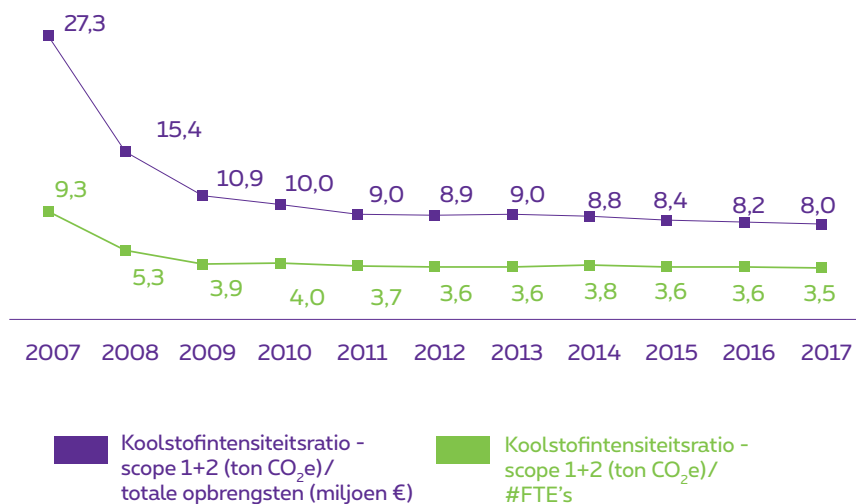

Verbetering van de energie-intensiteitsratio

De afgelopen 7 jaar verbeterde de energie-intensiteitsratio vs. totale opbrengsten met 12% en de energie-intensiteits-

ratio vs. aantal FTE's met 6%. In deze periode daalde het aantal FTE's met 18% en het energieverbruik met 22%.

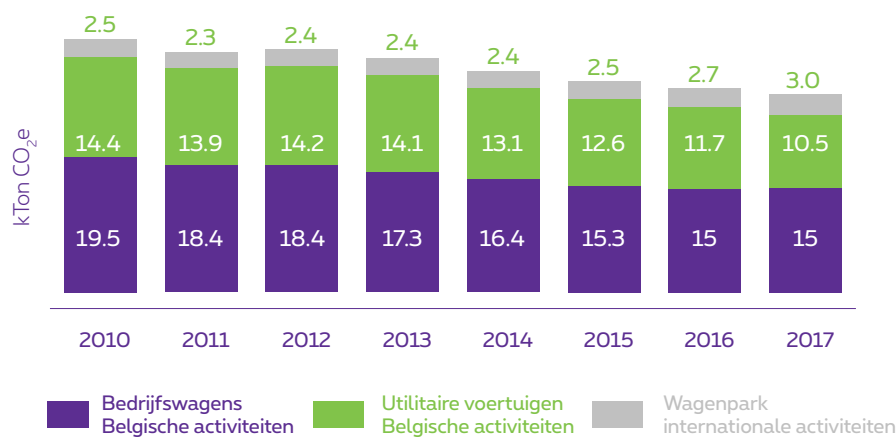
Koolstofintensiteitsratio

De koolstofintensiteitsratio blijft een duidelijke dalende trend vertonen.

Transport

Koolstofuitstoot van transport daalde met 5% vs. 2016

Een digitale, duurzame maatschappij

Dankzij het beleid om het voertuigenpark ecologischer te maken zoals de ingebruikname van 131 kleinere en zuinigere bestelwagens en bestelling van meer dan 1400 bedrijfswagens met een gemiddelde uitstoot van 107,6 g CO₂/km waardoor nu meer dan 78% van de bedrijfswagens minder dan 116 g CO₂/km uitstoot.

De maximum CO₂-uitstoot voor nieuwe wagens bedraagt 130 g CO₂/km, behalve voor grote gezinnen en personen met een functiebeperking en tot 155 g CO₂/km voor een beperkt aantal managementwagens.

Dankzij het beleid om het aantal kilometers terug te dringen, zoals het mobiliteitsbudget

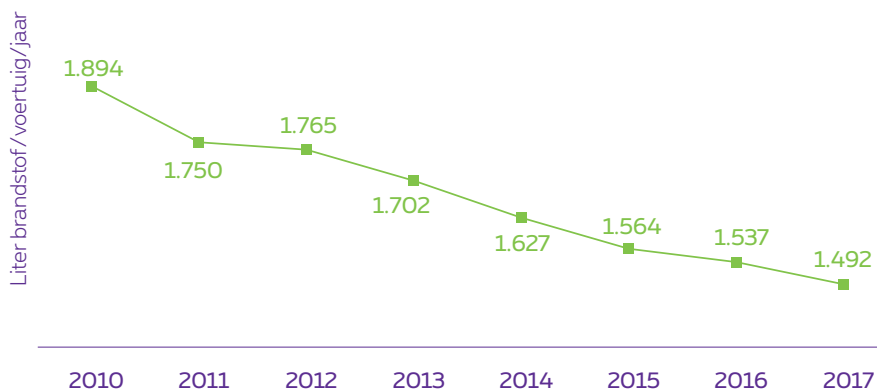
voor pendelaars, 62% stijging in het aantal thuiswerkdagen, 80 extra bestellingen van "bikelease" fietsen wat het totaal op 231 brengt, de optimalisatie van de routes voor

de technici, het vermijden van 64000 verplaatsingen voor vervanging van eindapparatuur bij klanten en de lancering van "one single visit" door de nood en aard van reparaties op een deel van het netwerk vanop afstand te analyseren waardoor in eerste fase al 1800 interventies konden worden vermeden werd de duidelijke neerwaartse CO₂-trend voortgezet. Daarnaast werd vorig jaar volop gebruik gemaakt van de fietsen van Villo! voor dienstverplaatsingen in Brussel en werd bluebike aangeboden voor werknemers in het nieuwe gebouw in Hasselt.

Alle acties samen resulteerden in een daling van het wagenpark gerelateerd energieverbruik van 5% of 20TJ (terajoule).

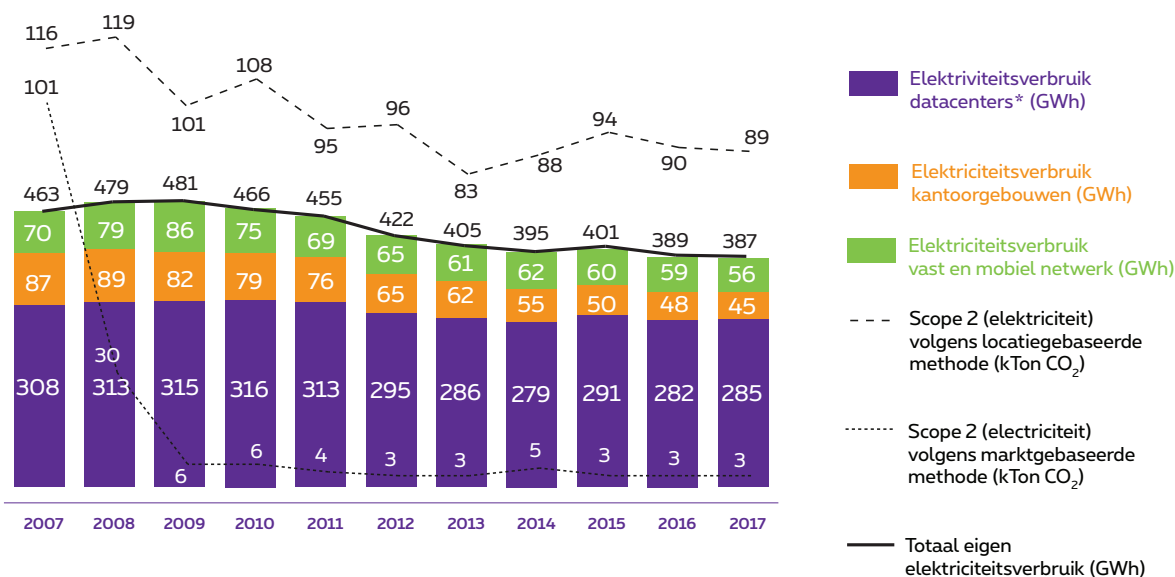
Door deze blijvende inspanningen zien we de afgelopen 7 jaar voor de Proximus groep een duidelijke daling van het brandstofverbruik per voertuig met 21%.

Dalend brandstofverbruik per voertuig

Elektriciteit

Het elektriciteitsverbruik en de gerelateerde koolstofuitstoot blijft verder dalen. De koolstofuitstoot van elektriciteit wordt op 2 manieren berekend.

*Het elektriviteitsverbruik van apparatuur van klanten in onze housing dienst is niet inbegrepen

De marktgebaseerde methode weerspiegelt de keuzes die het bedrijf maakt inzake elektriviteitsvoorziening, zoals de aankoop van elektriviteit afkomstig van hernieuwbare energiebronnen. Dit wordt in detail uiteengezet in contracten tussen het bedrijf en zijn energieleveranciers. Bij de Proximus groep is de basis voor rapportering en doelstellingen

rond koolstofuitstoot en klimaatneutraliteit gebaseerd op de marktgebaseerde methode.

Proximus koopt namelijk elektriviteit aan met garanties van oorsprong:

Filiaal	Land van verbruik	Aandeel totaal elektriviteitsverbruik (387 GWh)	Bron elektriviteit	Aandeel hernieuwbare energie
Proximus activiteiten in België	België	94%	Hydro, Belgische wind	100%
Tango	Luxemburg	2,1%	Hydro	100%
Telindus	Luxemburg	0,5%	Wind, Hydro	100%
Telindus	Nederland	0,3%	Wind, Zon	100%
BICS (excl. België)	Wereldwijd	3,1%	Wind, Zon, Hydro,...	36%
Proximus Groep	Wereldwijd	100%	Wind, Zon, Hydro,...	98%

De locatiegebaseerde methode weerspiegelt de energiemix die beschikbaar is op de locatie waar het verbruik plaatsvindt. In dit geval heeft het aangekochte type elektriciteit geen invloed

Besparing van elektriciteitsverbruik

Mantra-project – Proximus migreert naar het netwerk van de toekomst

Proximus werkt volop aan de migratie naar een hoogtechnologisch breedbandnetwerk dat de behoeften van onze klanten beter en sneller zal invullen. De nieuwe technologieën die daarbij worden gebruikt, zijn niet enkel compacter en goedkoper, maar verbruiken ook veel minder energie.

In de eerste fase gaat het om de verwijdering of consolidatie van de oudere datanetwerken en de klassieke telefooncentrales. Hierbij werden ook reeds 13 grote technische gebouwen uitgefaseerd. De volgende 3 jaar komen er hier nog 11 bij, waardoor de totale technische ruimte met 25% zal verkleind zijn.

“Power fit battle”

In 2016 lanceerde Proximus een nieuw structureel programma om het elektriciteitsverbruik verder te verlagen.

In 2017 werden in het netwerk volgende resultaten geboekt:

- Uitmetseling van de laatste van de 1119 oude telefooncentrales in het kader van de migratie naar een volledig IP-based platform.
- Besparing van 18% in de radio hardware van het mobiele 4G netwerk door de installatie van energie-efficiënte functionaliteiten.
- Verdere uitrol van vrijeluchtcooling en de vervanging van oude gelijkrichters door gelijkrichters met hoge efficiëntie in het mobiele access netwerk.
- Consolidatie en ontmanteling van oude of onnodige netwerkkaarten

Deze besparingsacties leveren een winst op van 137 TJ wat een daling zou betekenen van 10% in vergelijking met 2016. Hiertegenover staat echter een stijging van het

electriciteitsverbruik door businessgroei nl. de grote stijging van het dataverkeer en het tijdelijk verhoogde verbruik door het dubbele gebruik van het oude en nieuwe netwerk, met als resultaat een algemene stijging van 1%.

Datacenters

De meeste ingrepen werden de afgelopen jaren uitgevoerd waardoor de PUE, Power Usage Effectiveness (graad voor efficiëntie), het afgelopen jaar verder is verbeterd van 1,68 naar 1,66.

In het kader van het meerjarenprogramma rond energie-efficiëntie met een focus op koeling en noodsystemen kon ons eigen elektriciteitsverbruik het afgelopen jaar verder met 5% worden verminderd. Het verbruik van de apparatuur van klanten wordt hier niet meegerekend.

Naast deze verbeteringen in de bestaande datacenters werd in 2013 ook een High Density Datacenter gebouwd op basis van vrijeluchtcooling met een PUE van 1,3.

Ook de consolidatie en virtualisatie van IT-systemen en cloud-oplossingen zorgden voor een aanzienlijke reductie van het energieverbruik.

Sinds de start van het energie-efficiëntieprogramma acht jaar geleden merken we een daling van 35% in elektriciteitsverbruik en een PUE evolutie van alle datacenters samen van 2,02 naar 1,63.

Proximus werkt nauw samen met haar leveranciers om blijvend opportuniteiten te detecteren die de energie-efficiëntie van het netwerk, datacenters en kantoorgebouwen verbeteren.

Kantoorgebouwen

Het elektriciteitsverbruik in kantoorgebouwen daalde verder met 7% in vergelijking met vorig jaar. Hier worden de vruchten geplukt van het meerjarenplan om verouderde en te grote administratieve sites te migreren naar ecologische schaalbare gebouwen in de nabijheid van openbaar vervoer.

In 2017 werd ook de migratie naar LED verlichting verder-gezet door op 5 verdiepingen van het hoofdgebouw oude TL verlichting van 37W te vervangen door LED van 12W. Deze LEDs beschikken bovendien over een sensor die het vermogen van de lamp vermindert als het daglicht intenser wordt.

De duizenden vaste IP telefoontoestellen werden verwijderd van de bureaus en vervangen door "Skype for Business" op PC.

Het concept van flexdesks laat toe op bureau ruimte te besparen. Sensoren volgen op waar en hoeveel desks er nog vrij zijn en via een app kan elke werknemer een plaats reserveren.

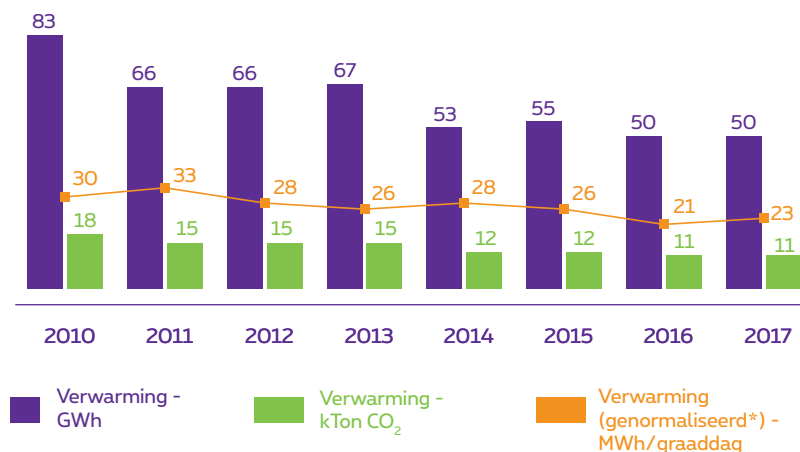
Telindus in Nederland installeerde 600 zonnepanelen op het dak van het bedrijfsgebouw en startte met de vervanging van de verlichting door LED lampen.

Verwarming

De koolstofuitstoot door verwarming van de kantoorgebouwen en technische gebouwen steeg met 1%. De stijging is hoofdzakelijk te wijten aan een concentratie van aankooporders van stookolie in 2017.

De volgende jaren wordt een verdere daling verwacht door de consolidatie van gebouwen en de ingebruikname van klimaatneutrale nieuwe gebouwen.

De relatieve verwarmingsbehoefte (genormaliseerd) per graaddag toont een dalende trend ten gevolge van optimalisatie van regelsystemen, hergebruik van datacenterwarmte voor kantoorgebouwen, verdere uitfasering van technische gebouwen, vervanging van stookolieinstallaties door gasinstallaties of vervanging van bestaande installaties.

* Normalisatie op basis van de graaddagen Bron graaddagen: www.aardgas.be

Noodgeneratoren

In 2017 werd een programma opgestart om de dieselolie voor de noodstroomaggregaten te filteren en te behandelen met biocide. Aangezien noodstroomaggregaten alleen bij pannes in het elektriciteitsnet worden opgestart en bij halfjaarlijkse testen, verouderde de dieselolie gedurende ja-

ren en werd ze blootgesteld aan vocht en vuil. Bij de filtering worden ook de tanks gereinigd, luchtdrogers aangebracht en speciale aanzuigleidingen voorzien. Zo wordt de bedrijfszekerheid van de noodstroomaggregaten verzekerd, met lokaal herbruik van de dieselolie.

Koelgassen

De emissies gelinkt aan koelgassen in het netwerk, datacenters en kantoorgebouwen daalde het afgelopen jaar met 5% van 4816 naar 4570 Ton HFC door de invoering van vrijeluchtkoeling, consolidatie van kantoorgebouwen en uitfasering van technische gebouwen.

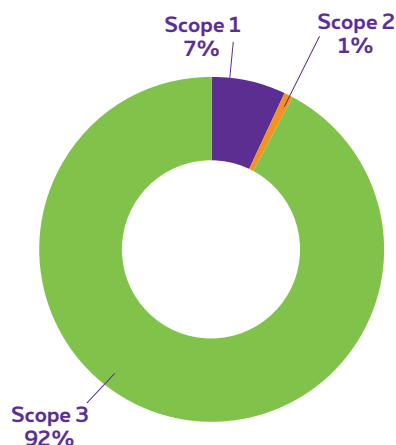
De meetmethode is gebaseerd op een ruime inschatting van een percentage lekken per installatie, maar het is de bedoeling deze methodologie in de toekomst te herzien.

Koolstofuitstoot scope 3

De berekening en rapportering van de volledige scope 3 emissies geeft een beeld van de indirecte impact van de waardeketen en geleverde producten en diensten. Scope 3

berekening is belangrijk omdat indirecte emissies een groot aandeel kunnen hebben in de totale voetafdruk van een bedrijf.

Koolstofvoetafdruk en aandeel per scope

Elk van de 15 scope 3 categorieën werd onderzocht en berekend, hoofdzakelijk voor de activiteiten in België. Sommige categorieën zijn niet van toepassing op Proximus.

Scope 3 categorie volgens GHG terminologie	Verklaring	Omvang 2017(Ton CO ₂ /jaar)	Evolutie vs. 2016	Verklaring van de evolutie vs. 2016
1. Aankoop goederen en diensten	Emissies gelinkt aan grondstofwinning, transport en productie van goederen en diensten die worden aangekocht.	330.879	+5%	Structurele migratie van het bedrijf naar netwerk van de toekomst (IP gebaseerd, glasvezel)
2. Kapitaalgoederen (incl. cat.15-investeringen)	Emissies gelinkt aan verworven investeringen.	103.100	+6%	Structurele migratie van het bedrijf naar netwerk van de toekomst (IP gebaseerd, glasvezel)
3. Brandstof en energie gerelateerde activiteiten	Emissies gelinkt aan de extractie, productie en transport van directe brandstoffen en elektriciteit aangekocht door Proximus groep die in scope 1 en 2 werd gerapporteerd. Oa. netwerkverliezen worden hier meegerekend.	10.800	+2%	In lijn met de evolutie van het verbruik in scope 1 en 2. Toevoeging van de voetafdruk van thuiswerken in 2014-2017, met een sterke stijging in 2017 (+62%).
4. Transport en distributie (upstream)	Transport van onderaannemers voor netwerkactiviteiten.	4.193	-37%	Vergroening van het wagenpark.
5. Gegeneerd afval (incl. cat.12-verwerking producten)	Verwerking van afvalstromen.	886	-8%	Daling van het totaalgewicht afval met 19%
6. Zakenreizen	Emissies van vliegtuigen en treinen bij zakenreizen.	1.425	-14%	Gebruik van directe data van het reisbureau en – maatschappijen.
7. Woon-werkverkeer	Emissies van het woon-werkverkeer van de werknemers (trein, bus tram, metro, privéwagens). Bedrijfswagens worden meegeteld in scope 1.	3.864	-12%	Daling personeelsaantal, stijging van het aantal thuiswerkdagen met 62% en stijgend aandeel openbaar vervoer. 151 'Bikeleasing' fietsen in gebruik.
11. Gebruik van verkochte producten	Energieverbruik van Proximus toestellen bij klanten (modems, TV-decoders en mobiele telefoons).	79.989	-5%	Vervanging van oude producten door zuinigere toestellen. Nota: update IEA emissiefactoren 2015-2017 met stijging van 6,5% t.o.v. 2014
TOTAAL SCOPE 3		535.136	+3%	

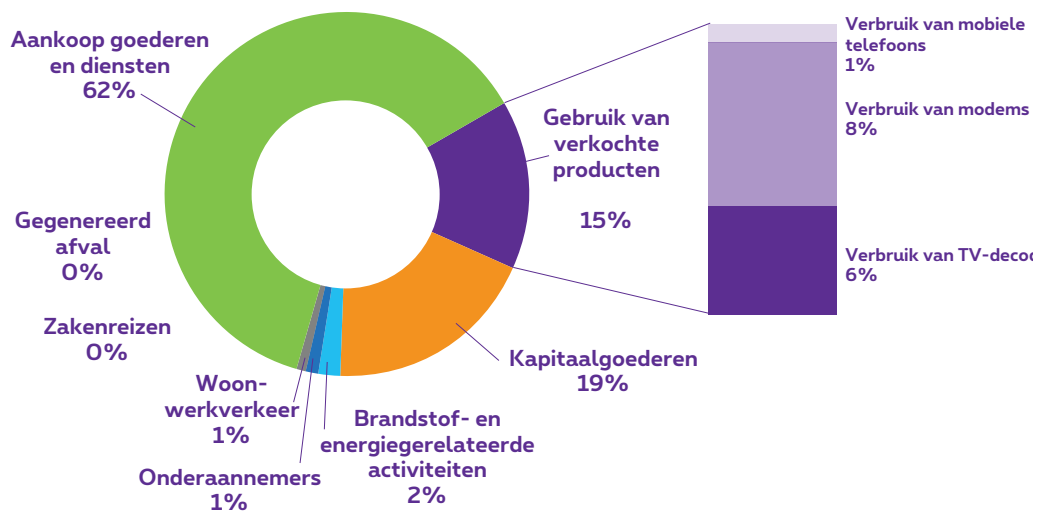
Resultaten Proximus

In vergelijking met 2014 stegen de scope 3 emissies met 3%. Dit is hoofdzakelijk te wijten aan de tijdelijke investeringskosten en aangekochte goederen en diensten nodig voor de migratie naar het netwerk van de toekomst.

Drie categorieën vertegenwoordigen meer dan 90% van de scope 3 voetafdruk:

- Verbruik van Proximus toestellen bij klanten
- Aangekochte goederen en diensten
- Kapitaalgoederen verworven in 2017

Scope 3 overzicht

Afval

De Proximus activiteiten in België genereerden 11.820 ton afval waarvan 15% restafval dat in afvalverwerkingsinstallaties werd omgezet in elektriciteit en warmte-energie.

De andere 85% afval werd gerecycleerd, herbruikt of herwerkt en bestond uit 45% stenen en zand afkomstig van onze netwerkactiviteiten, 29% glas, plastic, metaal, papier, hout, batterijen, toners en varia en 11% elektronisch

afval.

Sinds meerdere jaren loopt het MIDAS project met als bedoeling zoveel mogelijk kostbare grondstoffen uit netwerkinstallaties te recyclen. Zo werden de afgelopen 2 jaar maar liefst 1600 ton koperkabel en 3100 ton elektronische apparatuur gerecupereerd uit oude centrales en/of uit de ondergrond.

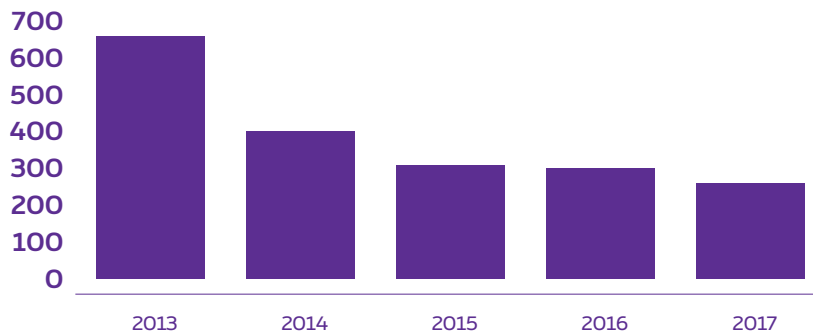
Papierverbruik

Door een bewuste focus te leggen op verantwoord gebruik van papier is het papierverbruik met 13% gedaald ten opzichte van 2016 en met 60% ten opzichte van 2013.

Het betreft alle papier zoals facturen, reclamefolders, kantoorprints en communicatiebladen.

De belangrijkste besparing afgelopen jaar was 22% op facturatie, 8% op reclamefolders en 10% op kantoorprints.

Papierverbruik - aantal bladeren A4 pages (miljoen)

Milieubeheersysteem

Het milieubeheersysteem van Proximus bestaat uit verschillende componenten. Er zijn verschillende betrokken partijen en het systeem behelst diverse tools en middelen.

Partijen:

- Het departement Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO), met een sterke focus op de milieuproblematiek en CO₂ vermindering
- Het departement Corporate Prevention & Protection, met inbegrip van het Milieudepartement
- Het departement Interne Audit, dat rapporteert aan de Raad van Bestuur en audits betreffende alle milieuaspecten uitvoert op verzoek van de departementen Milieu en MVO, de Raad van Bestuur of het Executive Committee
- Door de overheid geaccrediteerde onafhankelijke externe organisaties die ons afvalbeleid en onze afvalprocedures auditen (verpakking, AEEA, batterijen).

Middelen en activiteiten:

- Procedures, richtlijnen, plannen en campagnes betreffende milieukwesties
 - Mobiliteitscampagnes, -enquêtes en infosessies voor het personeel om openbaar vervoer en fiets verder te

promoten

- Nieuw verpakkingsafvalpreventieplan 2016 – 2019 voor IVCIE
- Bewustzijns campagne rond inzameling van oude batterijen in samenwerking met BEBAT
- Anti-pollutie plan in geval van zware luchtvervuiling in het Brusselse Gewest
- Milieubeleid
- Terreinbezoeken betreffende milieukwesties zoals gevaarlijke producten, afval, controle van vergunningen
- MVO-jaarverslag
- Communicatiekanalen: intranetnieuws, toolboxes, interne rapportering aan het Executive Committee
- Geïntegreerd managementsysteem, ISO9001-certificaat
- Milieuclausules in aankoopprocedures betreffende afvalvermindering zoals recycling, ecologisch ontwerp en levenscyclus
- Geluidsstudies en controlemetingen om de strenge geluidsnormen te respecteren en hinder naar burens te beperken
- Bodemonderzoek bij risico-inrichtingen
- e-learning module rond de gezondheidsimpact van mobiele en draadloze telefonie voor het personeel

Actiedomein 2: Onze klanten helpen om hun impact op het milieu te verminderen.

Duurzaamheid van onze toestellen

Proximus heeft zich ertoe verbonden zich te houden aan de Europese gedragscode voor energie-efficiëntie van breedband- en digitale tv-apparatuur en aan de vrijwillige

Europese sectorovereenkomst om het verbruik van tv-decoders te verlagen.

Onze decoders voldoen ruimschoots aan al de criteria en onze laatste modellen hebben geen harde schijf meer, zijn

lichter en zuiniger, dus meer oog voor duurzaamheid.

We behouden een gezonde balans tussen het garanderen van een lange levensduur van de bestaande toestellen en de uitrol van de nieuwe meest energie-efficiënte toestellen bij onze klanten. We zijn goed op weg om over een periode van vijf jaar het gemiddelde elektriciteitsverbruik van heel het park tv-decoders bij onze klanten met de helft te doen dalen.

In 2017 heeft dit bijgedragen tot een daling van het gemiddelde verbruik van 6% in vergelijking met vorig jaar en met een daling van 33% over de laatste 3 jaar.

We beschikken nu al enige tijd over de zuinigste toestellen op de Belgische markt.

De verdere uitrol van de nieuwe zuinigere b-box3 modem bij onze klanten heeft het voorbije jaar bijgedragen aan een daling van het gemiddelde verbruik van heel het modem-

park met 10% in vergelijking met vorig jaar.

Daarnaast kunnen alle decoders en modems worden hersteld en gerecycleerd.

In het Proximus distributiecentrum in Courcelles werd onlangs gevierd dat er de afgelopen 3 jaar maar liefst 1 miljoen TV-decoders en modems werden gerepareerd of een opknapbeurt hebben gekregen.

Elektronische facturatie

Proximus zet zich in voor een verantwoord papiergebruik en biedt haar klanten al meer dan tien jaar de mogelijkheid om te kiezen voor elektronische facturen. Het beheer van de facturen verloopt heel eenvoudig en betrouwbaar via de

MyProximus website.

Proximus moedigt haar klanten ook aan hun elektronische facturen niet te printen als het niet echt nodig is.

Actiedomein 3: Onze stakeholders aanspreken, sensibiliseren en de standaarden opdrijven in verband met klimaatverandering en het milieu.

Circulaire economie

Proximus ondertekende de Green Deal voor circulair aankopen van Vlaanderen circulair. Dit initiatief heeft als ambitie 100 circulaire aankoopprojecten te realiseren en kennis over circulair aankopen te ontwikkelen, delen en verspreiden onder alle deelnemers. In dit kader zal Proximus zelf 2 projecten naar voor brengen.

GoodPlanet Belgium en Proximus zetten de succesvolle inzamelactie van mobiele telefoons voort

Gsm's en smartphones hebben een aanzienlijke ecologische voetafdruk en worden door jong en oud gebruikt.

Dat is de aanleiding geweest voor een samenwerking tussen Proximus, GoodPlanet Belgium en Recupel om in Belgische scholen een grote inzamelactie op te zetten, parallel met een sensibiliseringscampagne over de levenscyclus en het belang van recyclage van mobiele telefoontoestellen.

Als beloning schenkt Proximus aan de deelnemende scholen zo goed als nieuwe gerecycleerde laptops, tablets en desktops.

www.goodplanet.be/gsm

Stand van zaken: 135.000 ingezamelde gsm's !

	2017	Campaign total 2013-2017
Ingezamelde toestellen	14.000	135.000
Deelnemende scholen	135	1065
Bereikte leerlingen	35.000	274.000
Geschonken laptops, desktops, tablets door Proximus	250	2.370

Vernieuwende, duurzame producten en diensten voor bedrijven

Bovendien zal Proximus met zijn producten en diensten ook andere sectoren blijven helpen hun voetafdruk te verminderen.

Proximus biedt tientallen oplossingen aan die kunnen bijdragen tot het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen, zoals videoconferencing, cloud computing, producten en diensten die thuiswerken mogelijk maken, waar we duidelijk een stijgende vraag van onze klanten merken.

Enkele nieuwe producten:

- Call connect, met als optie een mobiele licentie die toelaat oproepen op een vast professioneel nummer via je smartphone te beantwoorden, zorgend voor een

betere werknemersmobiliteit en minder verplaatsingen. Dit is ook een mooi voorbeeld van dematerialisatie omdat men hiermee de hardware, meer bepaald de PABX, overbodig maakt en dus ook het transport ervan en de verplaatsingen van de technikers. Bovendien vermindert het energieverbruik bij de klant.

- MySense, een IoT sensor met een lange levensduur voor allerlei toepassingen in de 'Internet of Things' wereld.

Op de Proximus website bevindt zich een overzicht voor onze klanten met onder andere een simulator die aangeeft hoeveel tijd, geld en CO₂-uitstoot kan bespaart worden door online te vergaderen.

Werknemers betrekken

In de gedragscode voor werknemers krijgen milieu en klimaat bijzondere aandacht.

Ons milieu wordt geconfronteerd met bedreigingen op het vlak van klimaat, hulpbronnen en levenskwaliteit. Als maatschappelijk verantwoordelijke onderneming verbindt Proximus zich ertoe zijn activiteiten uit te oefenen met de nodige aandacht voor onze impact op het milieu. We verbinden ons ertoe de klimaatverandering te bestrijden door onze koolstofuitstoot te verminderen, een steeds ruimer assortiment van ecologisch duurzame oplossingen voor onze klanten te promoten, voortdurend te recycleren en onze werknemers, leveranciers en stakeholders voortdurend aan

te moedigen om duurzame bedrijfspraktijken in acht te nemen. We respecteren de toepasselijke lokale en internationaal erkende normen en ondersteunen de ontwikkeling en verspreiding van milieuvriendelijke technologieën, en zullen dat ook blijven doen.

Van medewerkers wordt verwacht dat ze hun steentje bijdragen om het gebruik van eindige hulpbronnen, zoals energie, water en grondstoffen, zo laag mogelijk te houden en om de schadelijke uitstoot voor het milieu, zoals afval, CO₂ en andere emissies die een impact hebben op lucht en water, tot een minimum te beperken.

Elektromagnetische velden en gezondheid

We erkennen onze verantwoordelijkheid wat de blootstelling van de bevolking aan elektromagnetische velden betreft. We zijn ons ervan bewust dat sommige mensen hierover bezorgd kunnen zijn. Daarom verbinden wij ons ertoe om:

- de toepasselijke wetgeving na te leven, zowel met betrekking tot de netwerken als de toestellen

- de evoluties van het wetenschappelijk onderzoek te volgen
- over dit thema te informeren, zonder vanuit wetenschappelijk oogpunt een standpunt in te nemen.

Toepasselijke normen

Wat de netwerken betreft, hanteert België sinds 2001 strengere blootstellingsnormen dan de internationale aanbevelingen.

De volgende gewestnormen zijn van toepassing:

- In het Brusselse Gewest: cumulatieve norm van 6 V/m, voor een referentiefrequentie van 900 MHz. Deze norm is 50 keer strenger dan de internationale aanbevelingen van het ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection).
- In het Vlaamse Gewest: cumulatieve norm van 20,6 V/m voor een referentiefrequentie van 900 MHz.

Deze norm is 4 keer strenger dan de internationale aanbevelingen. Een complementaire norm van 3 V/m per antenne, voor een referentiefrequentie van 900 MHz, op verblijfplaatsen, is van toepassing voor de gsm-netwerken.

- In het Waalse Gewest: norm van 3 V/m per antenne op verblijfplaatsen.

Al onze relaisantennes beschikken over een milieuvergunning die bevestigt dat ze conform deze reglementeringen zijn. Voor antennes met een heel laag vermogen zijn er wel vrijstellingen mogelijk. De overheid voert regelmatig

controlemetingen uit in verband met het niveau van blootstelling aan elektromagnetische velden.

De bevolking heeft ook de mogelijkheid om bij de gewestelijke milieuoverheden controlemetingen aan te vragen.

Wat de draadloze toestellen (smartphones, tablets, ...) be-

treft, moeten ze een Europese norm naleven die een SAR-waarde (Specific Absorption Rate of specifiek absorptietempo) van minder dan 2 W/kg voorschrijft. De federale overheid heeft sinds 2014 voorgeschreven dat in alle verkoopkanalen de SAR-waarde van elk toestel moet worden aangegeven. Proximus had als sinds 2008 op deze verplichting geanticipeerd.

Wetenschappelijk onderzoek

We volgen de publicaties van de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO). Tot hiertoe is de stelling van de WGO:

'Alle wetenschappelijke controles die tot hiertoe zijn uitgevoerd, hebben uitgewezen dat blootstellingen aan niveaus die lager liggen dan de grenzen aanbevolen door de ICNIRP, vastgesteld in 1998, en die het volledige frequentiegamma

tussen 0 en 300 GHz bestrijken, geen schadelijke effecten op de gezondheid hebben. Weliswaar zijn er nog lacunes in de kennis die moeten worden ingevuld vooraleer de gezondheidsrisico's beter kunnen worden ingeschat.'

In de loop van 2017 werd een nieuwe evaluatie van de WGO verwacht, maar die werd nog niet gepubliceerd.

Communicatie

In 2016 hebben al onze medewerkers een e-learning gevolgd die we hebben samengesteld met als naam 'Spring slim om met draadloze toepassingen'. De centrale boodschap is 'smart use = smart distance' of 'intelligent gebruik = intelligente afstand'. Deze boodschap heeft een dubbele betekenis en heeft als doel de gebruikers te helpen hun blootstelling aan radiogolven te verminderen:

- De afstand tussen de gsm en het lichaam in acht nemen door gebruik te maken van een oortje of een luidspreker. Alle gsm's die we verkopen zijn trouwens uitgerust met een oortje.

- De gsm gebruiken op plaatsen met een goede ontvangst. Hoe dichter men zich bij een relaisantenne of een toegangspunt bevindt, hoe zwakker het signaal dat de gsm moet uitzenden om met het netwerk verbonden te blijven.

Deze communicatie dient ook als basis voor de informatie die op onze website beschikbaar is.

Een verantwoordelijke bevoorradingsketen ontwikkelen

Proximus werkt jaarlijks met zo'n 4.000 leveranciers van producten en diensten, hoofdzakelijk ICT en technologie, en we streven ernaar om samen de MVO standaarden doorheen onze volledige bevoorradingsketen te verbeteren. Dit kan gebeuren door hun prestaties op het vlak van MVO op te trekken, het beheer van hun eigen bevoorradingsketen te verbeteren en tegelijk onze eigen efficiëntie te verhogen.

Leveranciers zijn essentieel in onze operaties om producten en diensten aan te leveren. Maar de hechte band met le-

veranciers betekent ook dat hun reputatie een impact kan hebben op ons. We willen onze leveranciers eerlijk en gelijk behandelen en een relatie van vertrouwen uitbouwen met zowel bestaande als potentiële leveranciers. Bovendien verwachten we van onze leveranciers om onze sociale-, ethische- en milieuprincipes te ondertekenen. We werken niet met partijen die niet dezelfde standaarden als de onze beogen.

Rol en missie van Procurement

De rol van Proximus Groep Procurement is om de business units een competitief voordeel te bieden door dienstverlening en functionele kwaliteit. Deze wordt bereikt door de waardecreatie te optimaliseren en de risico's te beheren aan de hoogste "Total Value of Ownership" binnen de vereiste marktintroductietijd en in volledige conformiteit met de Proximus beleidslijnen en standaarden.

De missie van Procurement, haar reden van bestaan, is om uit te munten in het strategisch en met de hoogste meerwaarde aankopen.

Dit is van strategisch belang voor het succes van de Proximus groep en moet verzekeren dat

- de uitgaven bij derden worden geoptimaliseerd en gerationaliseerd
- toegevoegde waarde geleverd wordt aan business en transversale programma's
- conformiteit wordt gegarandeerd in leveranciersrelaties

Wat onze leveranciers betreft, nemen we MVO-normen op het vlak van arbeid, ethiek, veiligheid en milieu op in de aankoopprocessen. Hiermee verbeteren we niet alleen ons merkimage, maar brengen we vooral een positieve verandering teweeg in de gemeenschappen waarin onze leveranciers actief zijn. Deze MVO-normen worden opgenomen als selectiecriteria bij leverancierskeuze en in alle contracten via de MVO clausule, die topics zoals kinderarbeid, dwangarbeid, veiligheid- en gezondheidswetgeving en milieubescherming omvat.

Er zijn standaard-RFX-documenten voor de aankoop van IT en eindapparatuur met relevante duurzaamheidscriteria, met onder andere een clausule die het gebruik van conflictmineralen verbiedt.

Proximus ondertekende afgelopen jaar ook de green deal voor circulaire aankopen.

Op basis van aankoopbedrag en strategisch belang worden leveranciers geselecteerd om deel te nemen aan een MVO evaluatie en/of audit. Deze audit kan een onsite audit inhouden, bij de leverancier of zijn onderaannemers, meestal in China of India.

Leveranciers met een specifiek risicoprofiel of met een hoge contractwaarde worden geëvalueerd op hun MVO-prestatie via het Ecovadis platform: <http://www.ecovadis.com/>

Ecovadis is een collaboratief platform dat de maatschappelijke en milieugerelateerde prestaties van bedrijven wereldwijd evalueert. De belangrijkste parameters die op vlak van milieu worden beoordeeld tijdens het productieproces of bevoorradingsketen zijn energieverbruik, koolstofuitstoot, lokale vervuiling, einde leven van producten en veiligheid en gezondheid van klanten.

In 2017 werden voor 40% van het totale aankoopbedrag MVO leveranciersscorecards opgemaakt. Van deze 121 leveranciers behaalde 82% een positieve score op milieurisico's en 85% op werkomstandigheden en mensenrechten.

Proximus, als leverancier, behaalt ook zelf sinds meerdere jaren een hoge rating en heeft sinds 2016 een gouden label met een score van 71%.

Proximus is, samen met 15 andere telecom operatoren, lid van de Joint Audit Cooperation (JAC). <http://jac-initiative.com/>

In 2017 werden samen met de JAC wereldwijd 89 onsite bedrijfsaudits uitgevoerd, met telkens een verbeteringsplan als resultaat. De audits hebben tot doel de MVO standaarden van de productiesites van de grote ICT multinationals te controleren, beoordelen en ontwikkelen. 9 audits werden door Proximus uitgevoerd; één van deze leveranciers heeft de "JAC award" gekregen op basis van zijn perfecte audit score na de uitvoering van hun verbeteringsplan. Het betreft Wealth Center Fiber Optic Communication LTD, een leverancier van Commscope.

Op basis van de 121 MVO leveranciersscorecards en 89 audits in 2017, zullen respectievelijk 18 leveranciers opnieuw worden geëvalueerd en één opnieuw worden ge-audit in 2018.

Op het Leveranciersportaal wordt het MVO selectie- en kwalificatieproces verder toegelicht.

Mensen rechten

Mensen hebben het recht om met respect, zorg en waardigheid te worden behandeld. De ondernemingspraktijken van Proximus kunnen maar duurzaam zijn als we de fundamentele mensenrechten van en tussen alle stakeholders respecteren en diversiteit, culturele en andere verschillen waarderen. De Gedragscode, de waarden en het gedrag van Proximus zijn geïnspireerd door fundamentele principes, zoals die van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Europees Verdrag voor de Rechten van de

Mens en het Kinderrechtenverdrag van de Verenigde Naties.

Proximus verwacht van al zijn medewerkers dat ze de persoonlijke waardigheid, de persoonlijke levenssfeer en de rechten van elke persoon met wie ze samenwerken respecteren en dat ze zich op geen enkele manier schuldig maken of meewerken aan een schending of omzeiling van de mensenrechten.

Bestrijding van corruptie en omkoping

Voor Proximus betekent corruptie een bedreiging voor het bedrijf en de maatschappij in het algemeen. Naast oneerlijke mededinging kan dit ook ongewenste gevolgen hebben voor de persoon in kwestie, zoals chantage of gevangenisstraf. De anticorruptieprocedures van Proximus zijn niet enkel een wettelijke, maar ook een ethische verplichting. Het is in ons eigen belang dat we ons tegenover corruptie onwrikbaar opstellen. Proximus verzet zich dan ook resoluut tegen elke vorm van corruptie en past nultolerantie toe tegenover elk gedrag dat indruist tegen de hoogste ethische normen.

Proximus verwacht van zijn werknemers dat ze nooit enige vorm van smeergeld aanbieden, geven, vragen of aanvaarden. Omkoping is trachten een beslissing te beïnvloeden door een vorm van ongepast(e) of ongeoorloofd(e) voordeel, gunst of aanmoediging aan te bieden. Net zo min mogen medewerkers gebruikmaken van tussenpersonen voor het doorsluizen van betalingen die corruptie in de hand werken. Proximus vraagt aan zijn medewerkers om geen giften of beloningen te aanvaarden indien het risico bestaat dat dit kan worden geïnterpreteerd als onfatsoenlijk, of verkeerd kan worden begrepen als smeergeld.

Voor zover Proximus weet, doen we alleen zaken met partners die wettelijke bedrijfsactiviteiten voeren met fondsen afkomstig uit wettelijke bronnen. We ondernemen bovendien alle redelijke stappen om elke illegale vorm van betaling vast te stellen en zo mogelijk te voorkomen, alsook om te voorkomen dat onze eigen financiële transacties worden gebruikt om geld wit te wassen.

Het beleid inzake mensenrechten en de strijd tegen corruptie en omkoping is opgenomen in de Gedragscode van Proximus en is op iedereen van toepassing: leden van de Raad van Bestuur, managers en medewerkers. Resultaten zijn gewenst, maar integriteit is een absolute vereiste. De manier waarop we bij Proximus zakendoen, duldt geen compromissen met betrekking tot integriteit.

De Code en de regels en richtlijnen ervan zijn gebaseerd op de waarden van Proximus. Iedereen die voor Proximus werkt, is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en instandhouding van een gezonde bedrijfscultuur die waarde creëert voor onze klanten, investeerders, medewerkers en alle andere stakeholders.

Hoewel de Gedragscode niet rechtstreeks aan de zakenpartners van de onderneming kan worden opgelegd, is Proximus vastbesloten om enkel met partners te werken die gepaste ethische normen hanteren. We zullen niet samenwerken met partners, leveranciers of onderaannemers die niet dezelfde richtlijnen als wij in acht nemen.

De Code is niet alleen bedoeld om normen vast te leggen, maar ook om ons te helpen bij het naleven ervan. Proximus bevordert en verwacht volledige samenwerking voor het implementeren, bewaken, evalueren en in stand houden van een ethisch kader dat consistent is met de vereisten van de Code.

Kerncijfers – Proximus Groep

		Voetnoot	2015	2016	2017	GRI indicator
Algemene informatie	Totale opbrengsten (mio EUR)		6.012	5.873	5.802	201-1
	Nettowinst (mio EUR)		482	523	522	201-1
	Totaal aantal werknemers (Full Time Equivalent)		14.090	13.633	12.892	102-8
	Totaal aantal werknemers (Gemiddeld personeelsbestand)		14.040	13.781	13.179	102-8
Opleiding	% van de Belgische bevolking (16-74 jaar) dat nog nooit gebruikgemaakt heeft van internet		12,6%	11,2%	9,8%	
	Aantal werkzoekenden gesteund door onze initiatieven in België		329	447	327	✓
	Aantal kinderen dat van onze werknemers een opleiding kreeg over 'veilig gebruik van internet' in België	4	13.449	11.816	11.330	✓
Gemeenschappen	Investering in gemeenschappen (financieel, in natura, in tijd) (mio EUR)		1,6	1,6	2,1	
	Bedrag gemeenschapsfinanciering in percentage van nettowinst		0,3%	0,3%	0,4%	
Groen	Energie-efficiëntie-index (energieconsumptie t.o.v. totale opbrengsten)		0,343	0,340	0,399	✓ 302-3
	Energie-efficiëntie-index (energieconsumptie t.o.v. aantal werknemers (FTE))		0,147	0,146	0,147	302-3
	Elektriciteit (terajoule)		1.443	1.402	1.392	✓ 302-1
	Percentage hernieuwbare elektriciteit - België/Groep		100%/98%	100%/98%	100%/98%	
	Verwarming (terajoule)		182	164	164	✓ 302-1
	Brandstof voertuigen wagenpark (terajoule)		441	431	410	✓ 302-1
	Evolutie CO ₂ e-uitstoot scope 1 en 2 (t.o.v. vorig jaar)		-6%	-4%	-4%	305-5
	Evolutie CO ₂ e-uitstoot scope 1 en 2 (t.o.v. -30% doelstelling 2015-2025)			-4%	-8%	305-5
	Evolutie CO ₂ e-uitstoot scope 1 en 2 (t.o.v. 2007)	7	-70%	-71%	-72%	305-5
	CO ₂ e-uitstoot scope 1 en 2 (kton)		50	48	46	✓
	CO ₂ e-uitstoot scope 1 – verwarming, brandstof wagenpark en koelgassen (kton)		47	45	44	✓ 305-1
	CO ₂ e-uitstoot scope 2 – elektriciteit marktgebaseerde methode (kton)		3	3	3	✓ 305-2
	CO ₂ e-uitstoot gecompenseerd door carbon credits (scope 1 en 2 en scope 3 cat. 6)		0	50	48	
	CO ₂ e-uitstoot scope 3 (kton) - 8 relevante categorieën	3	520	522	535	✓
	Evolutie CO ₂ e-uitstoot scope 3 - alle categorieën (t.o.v. Science Based Target baseline 2014)		1%	1%	3%	305-3
	Scope 3 - categorie 1 - aangekochte goederen en diensten (kton) - België	3	317	317	331	✓ 305-3
	Scope 3 - categorie 2 - kapitaalgoederen (kton) - België		90	97	103	✓ 305-3
	Scope 3 - categorie 3 - brandstof en energieregerelateerde activiteiten (niet in scope 1 en 2) (kton) - Groep	2	11	11	11	✓ 305-3
	Scope 3 - categorie 4 - transport en distributie (kton) - België		7	7	4	✓ 305-3
	Scope 3 - categorie 5 - gegenereerd afval (kton) - België		1	1	1	✓ 305-3
	Scope 3 - categorie 6 - zakenreizen (kton) - België		2	2	1	✓ 305-3
	Scope 3 - categorie 7 - woon-werkverkeer (kton) - België		5	4	4	✓ 305-3
	Scope 3 - categorie 11 - verbruik van verkochte producten (kton) - België	3	88	84	80	✓ 305-3
	Afval (kton) - België		14,9	14,5	11,8	✓ 306-2
	% gevaarlijk afval - België		2,8%	2,8%	4,3%	✓ 306-2
	Percentage hergebruikt/gerecycleerd afval - België		85%	88%	85%	✓ 306-2
	Ongevaarlijk afval - gerecycleerd of herbruikt (kton) - België		12,3	12,3	9,6	✓ 306-2

	Ongevaarlijk afval - met energierugwinning (kton) - België	2,2	1,8	1,7	✓	306-2
	Gevaarlijk afval - gerecycleerd of herwerkt (kton) - België	0,4	0,4	0,5	✓	306-2
	Mobiele telefoons ingezameld voor hergebruik en recyclage	13	100.097	27.141	18.493	306-2
	Water ('OOOL) - België	3	144.828	123.530	124.611	303-1
	Elektromagnetische velden - aantal gevallen van niet-naleving van de regelgeving				2	416-2
Een verantwoordelijke bevoorradingsketen ontwikkelen	% van het totale aankoopbedrag waarvoor MVO leveranciersscorecards werden opgemaakt - Proximus NV	39%	43%	40%		
	Aantal onsite audits uitgevoerd in samenwerking met JAC	61	69	89		
Een positieve werkcultuur promoten	Werknemersengagement met Proximus als werkgever	77%	76%	76%		
	Percentage werknemers dat minstens één opleiding heeft gevolgd	93%	92%	92%		
	Gemiddeld aantal opleidingsuren per werknemer	22	21	19		404-1
	Percentage werknemers dat de Gedrascode getekend heeft		100%	100%		
	Percentage vrouwen in het totale personeelsbestand	30%	31%	31%		102-8
	Percentage vrouwen in het topmanagement	22%	22%	21%		102-8
	Percentage werknemers ouder dan 50 jaar	39%	38%	30%		102-8
	Frequentiegraad arbeidsongevallen (index)	5	7,5	7,1	6,4	403-2
	Ziekteverzuim (incl. langdurige ziekte)	6,8%	7,1%	7,0%		403-2
	Vrijwillig personeelsverloop (beslissing werknemer)	0,61%	1,62%	2,00%		401-1
	Onvrijwillig personeelsverloop (beslissing werkgever)	1,36%	0,60%	0,73%		401-1
	Interne loopbaanbewegingen	170	842	1.274		401-1
	Externe rekruteringen	254	561	596		401-1

✓ Deloitte gaf een beperkte externe assurance m.b.t. deze indicatoren voor 2017

1. De resultaten van Proximus, Tango en de GSM inzamelactie in scholen met GoodPlanet Belgium.
2. Herziening 2015 en/of 2016 cijfers omwille van toevoeging koolstofvoetafdruk homeworking
3. Herziening 2015 en/of 2016 cijfers omwille van betere datakwaliteit en/of herziening emissiefactoren
4. Gebaseerd op de cijfers bij inschrijving van de scholen - effectieve aanwezigheid van de kinderen werd niet gecontroleerd
5. Alle cijfers hebben betrekking op Proximus activiteiten (staat voor 90% van onze werkkrachten).
6. Bron: European Commission, Digital Scoreboard
7. Internationale activiteiten geëxtrapoleerd van 2010 naar 2007-2009 (eerste meting in 2010)

Bijlage A – Klimaat en milieu methodologie

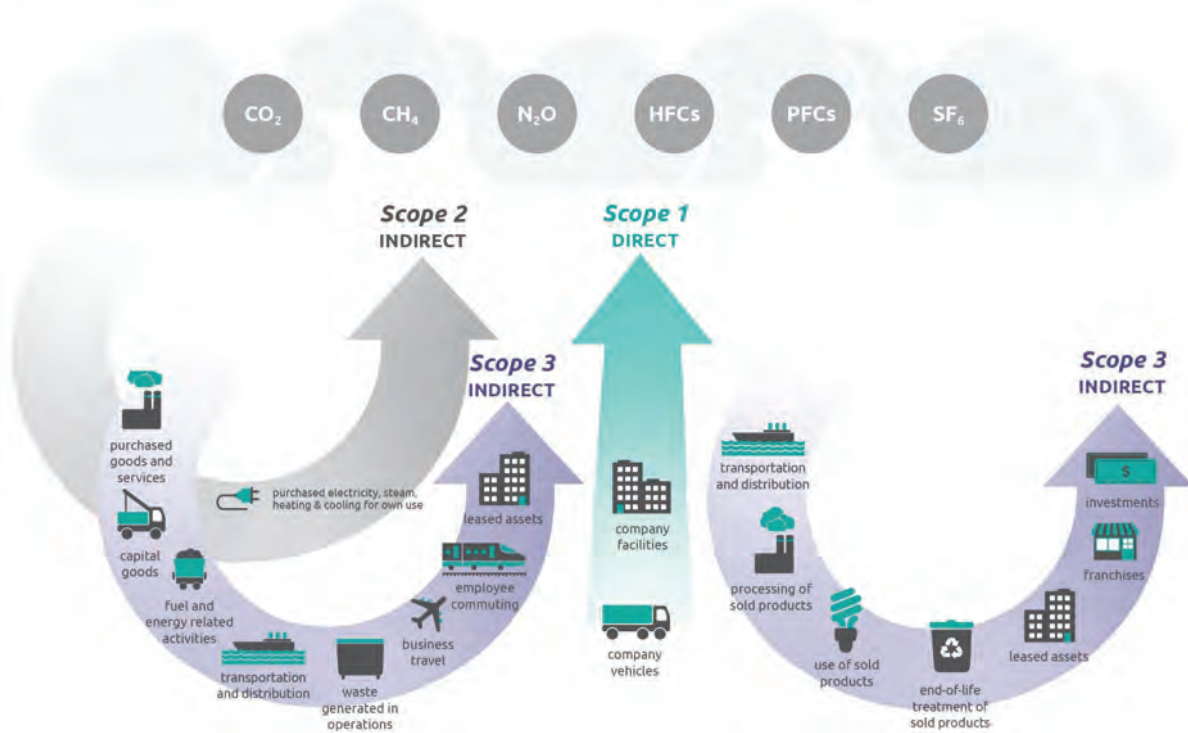
Koolstofuitstoot scope 1 en 2

De meting van de CO₂e-uitstoot van de Groep gebeurt volgens de richtlijnen van

het Greenhouse Gas Protocol, een partnerschap tussen het World Resources Institute en

de World Business Council for Sustainable Development, een vooraanstaande organisatie die internationale maatschappelijke uittekenen voor de berekening van emissies.

Figure [1.1] Overview of GHG Protocol scopes and emissions across the value chain

We meten alle activiteiten waar een operationele controle van toepassing is. Het betreft niet enkel de uitstoot in België, maar sinds 2010 ook de CO₂e-uitstoot van de filialen van de Proximus Groep in het buitenland. Hun verbruik bedraagt 7% van het totale energieverbruik van de Groep. Onze internationale filialen zijn BICS (wereldwijd), Telindus Luxemburg, Telindus Nederland en Tango (Luxemburg). Het verbruik van deze filialen werd geëxtrapoleerd naar de periode 2007-2009 om zo een correcte baseline te behouden.

Proximus verkocht de filialen Telindus Spanje in 2011 en Telindus Frankrijk en Telindus UK in 2014, zodat deze cijfers

uit de groeps cijfers werden gehaald. Enkel voor de berekening van de energie-intensiteitsratio vs. omzet en FTE's wordt het verbruik van deze filialen nog meegeteld om consistent te blijven met de omzet- en FTE-cijfers. De acquisities Be-Mobile in 2016 en TeleSign, Davinsi Labs en Unbrace in 2017 zijn niet mee opgenomen in de cijfers.

Het verbruik CO₂e beschrijft een CO₂ equivalent emissie-cijfer van alle broeikasgassen samen, zijnde CO₂, CH₄, N₂O, HFC's, PFC's, SF₆. Voor Proximus zijn hoofdzakelijk CO₂ en HFC's van belang, maar werden ook CH₄ en N₂O meegenomen in de berekening.

Koolstofuitstoot scope 3

Proximus rapporteert alle relevante scope 3 cijfers volgens de scope 3 corporate value chain standaard van het GHG protocol (<http://www.ghgprotocol.org/>) en volgens Bilan Carbone.

In scope 3 spreekt men over de upstream en downstream GHG emissies die indirect gegenereerd worden door Proximus. Upstream emissies zijn bijvoorbeeld emissies die vrijkomen bij de productie van goederen die worden

aangekocht en emissies die vrijkomen bij het transport naar Proximus. Downstream emissies zijn bijvoorbeeld de uitstoot gelinkt aan het verbruik van de Proximus toestellen (modems, TV-decoders) bij de klant.

Aangezien het hier om indirecte emissies gaat, varieert de mogelijke impact vanuit Proximus om de emissies te reduceren van laag naar hoog en speelt de keuze van leveranciers en oplossingen een belangrijke rol.

CO ₂ scope (GHG protocol)	Activiteit	Mogelijke impact vanuit Proximus	Bereik/ % vs. Groepstotaal	Klimaatneutraliteit/hernieuwbare energie	Organisatorische scope	GWP	Bron emissiefactoren	External audit assurance level*
Scope 1 – Directe emissies	Brandstof wagenpark	Hoog	Proximus Groep /100%	100% carbon credits - Gold Standard	Operationele controle	AR5 IPCC	Base Carbone + Bilan Carbone aangepast met de graduele toevoeging van biobrandstof BE)	Beperkt
Scope 1 – Directe emissies	Verwarming van gebouwen/ installaties	Hoog	Proximus Groep /100%	100% carbon credits - Gold Standard	Operationele controle	AR5 IPCC	Gas: GHG protocol Stookolie: Base Carbone + Bilan Carbone	Beperkt
Scope 1 – Directe emissies	Koeling van gebouwen/ installaties	Hoog	Proximus Groep /100%	100% carbon credits - Gold Standard	Operationele controle	AR5 IPCC	Bilan carbone	Beperkt
Scope 2 – Indirecte emissies	Emissies die vrijkomen bij het opwekken van de elektriciteit die door het bedrijf wordt aangekocht	Hoog	Proximus Groep /100%	Hernieuwbare energiebronnen: 98% Compensatie door carbon credits – Gold Standard: 2%	Operationele controle	AR5 IPCC	IEA (CO ₂ Emissions from Fuel Combustion - HIGHLIGHTS)-2013	Beperkt
Scope 3 – Indirect - Cat.1	Grondstofwinning, transport en productie van aangekochte goederen en diensten	Laag	Proximus in België/95%	Geen	Operationele controle	AR5 IPCC	>LCA based (klantproducten) > Bilan Carbone (voeding) > EEIO model (overige aankoopuitgaven)	Beperkt
Scope 3 – Indirect - Cat.2	Verworven investeringen	Laag	Proximus in België/95%	Geen	Operationele controle	AR5 IPCC	EEIO model approach	Beperkt
Scope 3 – Indirect - Cat.3	Extractie, productie en transport van directe brandstoffen en elektriciteit aangekocht door Proximus groep die in scope 1 en 2 werd gerapporteerd. Oa. netwerkverliezen worden hier meegerekend	Hoog	Proximus Groep /100%	Geen	Operationele controle	AR5 IPCC	Bilan carbone	Beperkt

Scope 3 – Indirect - Cat.4	Transport van onderaannemers voor netwerkactiviteiten	Laag	Proximus in België/95%	Geen	Operationele controle	Bilan carbone > EEIO model (overige onderaannemers vallen onder Cat.1)	Beperkt
Scope 3 – Indirect - Cat.5	Verwerking van afvalstromen	Medium	Proximus in België/95%	Geen	Operationele controle	Bilan carbone	Beperkt
Scope 3 – Indirect - Cat.6	Vliegtuigen en treinen bij zakenreizen	Laag	Proximus in België/95%	100% compensatie door carbon credits - Gold Standard	Operationele controle	Officiële cijfers van reisbureau en transportmaatschappijen	Beperkt
Scope 3 – Indirect - Cat.7	Woonwerkverkeer van de werknemers. Bedrijfswagens worden meegeteld in scope 1	Hoog	Proximus Groep/98%	Geen	Operationele controle	Bilan carbone	Beperkt
Scope 3 – Indirect - Cat.11	Energieverbruik van Proximus toestellen bij klanten (modems, set-up boxes en mobiele telefoons)	Hoog	Proximus in België/95%	Geen	Operationele controle	Bilan carbone	Beperkt
Scope 3 – Indirect - Cat.12	Verwerking van producten (einde levensduur): zie cat.5	Nvt	Nvt Proximus in België/95%	Geen	Geen		Beperkt
Scope 3 – Indirect - Cat.15	Investerings: zie cat.2	Nvt	Proximus in België/95%	Geen	Geen		Beperkt
Scope 3 – Indirect - Cat.8, 9, 10, 13, 14	Niet van toepassing	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt Nvt	Nvt

Elektriciteit

Berekening op basis van de facturen van energieleveranciers en intern energiemanagementsysteem GENY (Bel-

gische activiteiten).

Besparing elektriciteit

Berekening op basis van de acties ondernomen in de rapporteringsperiode berekend over een venster van 12 maand. Aangezien de besparingsprojecten in de loop van het rapporteringsjaar werden uitgevoerd, worden de resultaten pas materieel in het lopende en volgende rapporteringsjaar, maar de grootteorde blijft jaar op jaar vergelijkbaar.

De besparing voor infrastructuur wordt berekend op basis van het directe gemeten elektriciteitsverbruik en een geschatte indirecte verbruik zoals voor koeling voor en na de besparingsingreep. Voor meervoudige installaties wordt het verbruik van 1 type installatie vermenigvuldigd met het totaal aantal installaties.

Transport

Berekening op basis van de facturen en rapportering van de leverancier op basis van tankkaartverbruiken of onkostennota's.

Verwarming

Berekening op basis van facturatiegegevens leverancier

- gas: meterstanden

- stookolie: bijvullingen van de stookolietanks

Afvalberekening

Maandelijkse facturen en attesten van de afvalverwerkers worden samengevoegd tot één jaarrapport, dat wordt aangepast aan de hand van bijkomende info van de afvalverwerkers:

- 1) De gemiddelde gewichten van de abonnementen en de individuele gemeten gewichten van de afvalophalingen.

- 2) Onderscheid tussen gevaarlijk en niet gevaarlijk afval.
- 3) Verwerkingsmanier zoals composteren, recycleren, herwerken, herbruiken of restafval met energierecuperatie.
- 4) Extra vermindering van het restafval door a posteriori uitsortering van het restafval door de afvalverwerker in recycleerbare categorieën zoals hout, metaal, papier, ...

Bijlage B – Verslag van de commissaris inzake een beperkte nazicht

Deloitte.

Proximus NV van publiek recht

Verslag van de commissaris inzake het beperkte nazicht van een selectie MVO-prestatie-indicatoren gepubliceerd in het document "Een digitale, duurzame maatschappij – 2017 Proximus Groep Jaarverslag" van Proximus N.V. van publiek recht voor het jaar afgesloten op 31 december 2017

Verlag van de commissaris inzake het beperkte nazicht van een selectie MVO-prestatie-indicatoren gepubliceerd in het document "Een digitale, duurzame maatschappij – 2017 Proximus Groep Jaarverslag" van Proximus N.V. van publiek recht voor het jaar afgesloten op 31 december 2017

Aan de raad van bestuur

In onze hoedanigheid van commissaris van de vennootschap en ingevolge uw opdracht, hebben wij beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid met betrekking tot een selectie MVO-prestatie-indicatoren (de "MVO-gegevens") gepubliceerd in het document "Een digitale, duurzame maatschappij – 2017 Proximus Groep Jaarverslag" van Proximus NV van publiek recht ("Proximus") voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2017 (het "Document"). Deze MVO-gegevens zijn gedefinieerd volgens de interne richtlijnen van Proximus met betrekking tot de rapportering over duurzame ontwikkeling. Deze MVO-gegevens zijn geselecteerd door het management van Proximus en zijn als volgt:

- Aantal werkzoekenden ondersteund door Proximus initiatieven in België
- Aantal kinderen dat van Proximus werknemers een opleiding kreeg over 'veilig gebruik van internet' in België
- Energie-efficiëntie-index (energieconsumptie t.o.v. totale opbrengsten) – Groep
- Elektriciteit (terajoule) – Groep
- Verwarming (terajoule) – Groep
- Brandstof voertuigen wagenpark (terajoule) – Groep
- CO₂-uitstoot scope 1 en 2 (kton) – Groep
- CO₂-uitstoot scope 1 – verwarming, brandstof wagenpark en koelgassen (kton) – Groep
- CO₂-uitstoot scope 2 – elektriciteit marktgebaseerde methode (kton) – Groep
- CO₂-uitstoot scope 3 (kton) – 8 relevante categorieën – België
- CO₂-uitstoot scope 3 – alle gerapporteerde categorieën – i.e. categorie 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 11
- Afval (kton) – België
- Percentage gevaarlijk afval – België
- Percentage hergebruikt/gerecycleerd afval – België
- Ongevaarlijk afval – gerecycleerd of herbruikt (kton) – België
- Ongevaarlijk afval – met energierugwinning (kton) – België
- Gevaarlijk afval – gerecycleerd of herwerkt (kton) – België

De draagwijdte van onze werkzaamheden is beperkt tot de MVO-gegevens met betrekking tot het jaar 2017 en omvatten enkel de weerhouden waarden in de rapportering gedefinieerd door Proximus. De draagwijdte van de rapportering beslaat Proximus en haar dochterondernemingen Telindus-ISIT B.V., Telindus Luxembourg SA, Tango Luxembourg SA en BICS NV (samen de "Groep"). Het beperkte nazicht werd uitgevoerd op basis van de MVO-gegevens aangeleverd door Proximus en opgenomen in de rapportering van Proximus. De onderstaande verklaring is bijgevolg enkel van toepassing op deze MVO-gegevens en niet op de overige gerapporteerde indicatoren en informatie opgenomen in het Document.

Deloitte Bedrijfsrevisoren / Réviseurs d'Entreprises
Burgerlijke vennootschap onder de vorm van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid /
Société civile sous forme d'une société coopérative à responsabilité limitée
Registered Office: Gateway building, Luchthaven Nationaal 1 J, B-1930 Zaventem
VAT BE 0429.053.863 - RPR Brussel/RPM Bruxelles - IBAN BE 17 2300 0465 6121 - BIC GEBABEBB

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Proximus NV van publiek recht

Verslag van de commissaris inzake het beperkte nazicht van een selectie MVO-prestatie-indicatoren gepubliceerd in het document "Een digitale, duurzame maatschappij – 2017 Proximus Groep Jaarverslag" van Proximus N.V. van publiek recht voor het jaar afgesloten op 31 december 2017

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur

De raad van bestuur van Proximus is verantwoordelijk voor de MVO-gegevens en informatie met betrekking tot en opgenomen in het Document, alsook voor de verklaring dat de rapportering in overeenstemming is met de interne richtlijnen van Proximus met betrekking tot de rapportering over duurzame ontwikkeling.

Deze verantwoordelijkheid omvat het kiezen en toepassen van gepaste meetmethoden ter voorbereiding van de MVO-gegevens, de betrouwbaarheid van de onderliggende informatie en het gebruik van assumpties en redelijke schattingen. Bovendien omvat de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur ook het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem en procedures relevant voor het opmaken van de MVO-gegevens.

Aard en omvang van de opdracht

Onze verantwoordelijkheid bestaat uit het uitdrukken van een onafhankelijk oordeel over de MVO-gegevens op basis van ons beperkte nazicht. Ons verslag is opgesteld in overeenstemming met de voorwaarden opgenomen in de opdrachtbrief, dd. 3 november 2017.

Onze werkzaamheden zijn verricht overeenkomstig de International Standard on Assurance Engagements (ISAE) 3000 "Assurance Engagements other than Audits or Reviews of Historical Information".

Onze procedures zijn gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid dat de MVO-gegevens geen afwijkingen bevatten in alle van materieel belang zijnde opzichten. Deze werkzaamheden zijn minder in diepgang dan bij een beoordelingsopdracht gericht op het uitdrukken van een redelijke mate van zekerheid.

Onze belangrijkste beoordelingswerkzaamheden bestonden uit:

- Het evalueren en testen van de opzet en de werking van de systemen en methoden gebruikt voor het verzamelen en verwerken van de MVO-gegevens, de classificatie, consolidatie en validatie van deze gegevens en het inschatten van de MVO-gegevens zoals vermeld in het Document;
- Het afnemen van interviews met verantwoordelijke personen;
- Het onderzoeken op steekproefbasis van interne en externe informatiebronnen om de betrouwbaarheid van de MVO-gegevens te toetsen en het uitvoeren van controles op de consolidatie van deze MVO-gegevens.

Verklaring

Op basis van ons beperkte nazicht, zoals beschreven in dit rapport, kwamen er geen elementen of feiten aan het licht welke ons doen geloven dat de MVO-gegevens met betrekking tot Proximus zoals vermeld in het Document, in alle van materieel belang zijnde opzichten, niet zijn opgesteld in overeenstemming met de interne richtlijnen van Proximus met betrekking tot de rapportering over duurzame ontwikkeling.

Zaventem, 2 maart 2018

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren

BV o.v.v.e. CVBA

Vertegenwoordigd door Nico Houthaève